

busdam iuris casibus id sit definitum, tamen hoc casu arbitrarium esse, communis habet opinio, vt per Menoch. de arb. iud. qq. lib. 2. casu 73. num. 5. Vilalob. commun. opinion. verb. Arbitr. in addition. ibid. communem dicit, Socin. Iunior const. 48. n. 2. & aliis locis. vt per Menoch. d. loco.

Tandem aliquid momenti habet confideratio qualitaris testium † vtrinque productorum. Quales verò sint quatuor illi, ex parte Reorum adducti, supra admonitam est. Sed Actorum plerique vel sunt eorum subditi, vt puta, Teutonici Ordinis, & Wachenhouenses, primus, 2. 5. 10. 11. 15. 16. 21. 22. 23. 24. Dominorum sive Stopffenheim 12. 13. 18. 20. Quidam etiam sunt partiales & affectionati, vt primus, 22. & 24. Quanta verò talium fides, præsertim pro producente, non curo referre. Concludo pro Reis.

Expensas, propter probatam pasculationem Actorum longissimo tempore, & alia motiua, Compenso.

D. N. Correferens: Quia versamur in possessorio, vt Referens, concludit, actionem non probatam, aut si aliquatenus probata, propter vrsurpationem, putat elisam, vt per Referentem: Expensas compensat.

D. N. Actores nec quasi possessionem iuris pascendi, nec turbationem probasse. Concludit, pronuncianum pro Reis, cum expensis, cum nihil probatit. &c.

V O T V M IX.

In causa compromissi
S. Contra T.

S V M M A R I A.

- 1 Hypothesis huius causæ siue species facti quæ.
- 2 Compromissi pactum quod.
- 3 Actrices vtilem rei vendicationem instituerant.
- 4 Causa totius huius causæ, vnde dependeat.
- 5 Argumenta quibus probatur feudum non ad actricem deuolutum, sed ad dominum reuersum, quæ. ibi. nume. 7. 9. 14. 19. 22. 25. 27. 28. 30. 35. 38. 24. 44. 48. 51. 53.
- 6 Feudum quando habeatur paternum & masculinum.
- 7 Feudorum natura congruit, vt femina ab illis excludantur.
- 8 Feuda non feminina, sed masculina præsumuntur.
- 10 Feudali iure heres intelligitur de masculo, non de femina.
- 11 Verbum liberorum, secundum naturam feudalem tantum ad masculos referri potest. Idem sentiendum de vocabulo, Leibesben. Videlicet, tantum de filiis

& sic de masculis intelligi potest, nume. 10. 12.

- 13 Concessio alicui & heredibus sui corporis facta, de masculis accipienda.
- 15 Ordo Charitatis requirit vt pater prius de filia, quæ de sorore cogitasse existimetur.
- 16 Ex feudi natura, & iure competente, quando femina ad feudi successionem admittuntur, tum pacto expresso, & speciale gratia, quoad ipsas, non est opus.
- 17 Frustra exprimuur, quod per se inest.
- 18 Priuilegij concessio, præsupponit ius commune in contrarium.
- 19 Ex literis venditionis duplici ratione probatur, Hermannum defuncto fratre, exclusa filia ac sorore, in feudo successisse.
- 20 In feudis fieri nequit, vt pro parte masculus, & pro parte femina succedat.
- 21 Feudum in hoc casu, cur femininum dici non possit.
- 23 Feudum aliud quodlibet, etiam sine expressione, proprium & rectum præsumitur.
- 24 Feuda ex propria sua natura ad solos masculos ex masculis descendentes, iure successionis deuoluuntur.
- 25 Femina ex natura rerum concessarum, à feudo remouentur.
- 26 Femina iurisdictionem in feudo habere non possunt.
- 27 Feudum femininum quale sit.
- 29 In concursu masculorum & feminarum, femina à masculis semper excluduntur.
- 31 Subripio nulli prodest, nec quisquam se in ea fundare potest.
- 32 Subripitionis vitium, ætuturnitas temporis, quando non purgare videatur.
- 33 Nemo præsumitur ad illicita se conferre & cum periculo per dolum impetrare velle, quod sine periculo, iure obtinere potest.
- 34 Instrumenta duo vel plura sibi plane contraria ab vno & eodem producta, vtrumque pro nullo reputandum & reiciendum.
- 36 In feudis primum stipitem siue originem, & principium inspicimus, non etiam, quo alueo, quoue tramite descenderit.
- 37 Feudum si à mare capit, quod in dubio præsumitur, etiam si postea ad feminam delatum, tamen adhuc naturam masculinam retinet, & femina extincta, femina amplius non succedunt.
- 39 In feudo Franco & à seruitiis libero ex communi sententia femina succedere potest.

- est. Contrariam tamen opinionem tuctur
Iul. Clar. n. 40.
- 41 *Fœmina munera militaria obire non potest.*
- 43 *In alienatione feudi antiqui, non tantum Domini, verum etiam agnatorum successibilem requiritur consensus, & nisi agnati simul defuncto alienatori consentiant, feudum renocari potest.*
- 45 *Feudum nouum, quando esse possit fœmininum.*
- 46 *Feudum cum Domino refutatur, vt extraneus inuestiatur, nouum feudum efficitur.*
- 47 *Verba hæc, mit allen Rechten vñnd Zugehörungen / non ad qualitatem sed ad quidditatem referuntur, denotantq; feudi partes substantiales, non etiam naturam illis inherentem.*
- 49 *Ex illis verbis: daß solche Lehen er vñnd seine Lehen Erben / nun fürhin zu Lehen erkennen vñnd empfangen sollen / que colligantur.*
- 50 *Feudum omnino paternum vel antiquum, ex nouorum pactorum adiectione nouum efficitur.*
- 52 *Verbum Heres in feudis tantum in masculis verificatur.*
- 54 *Feudorum moribus prospectum, etiam in fœmininis fœminas non succedere, donec masculus superest, à primo acquirente descendens, etiam in remotissimo gradu.*
- 55 *Qui diuidit, refutando etiam, non videtur refutare ius futurum, sed id quod in presenti est liquidum. Et generaliter contra naturam refutationis est, quod ad futura extendatur. n. 56.*
- 57 *Renunciatio generalis omnium iurium, non extenditur ad exclusionem illius iuris, quod ortum habet ex causa de futuro.*
- 58 *Vocabulum Heres, vbicunq; in concessione adiicitur, feudum semper intelligi debet, esse hereditarium.*
- 59 *In feudo hereditario placuit, agnatum succedere non posse, nisi simul sit heres defuncti & fassali, & ipsius hereditatem amplectatur.*
- 60 *Fœmina semel exclusa à feudo, semper manet exclusa.*
- 61 *Argumenta pro parte affirmatiua que. nu. 64. 71.*
- 62 *Feudum tribus modis naturam alienabilitatis acquirere potest. num. 64. & 66.*
- 63 *Facultas alienandi, quando concessa intelligatur.*
- 65 *Iura feudalia consuetudine introducta, & contraria consuetudine mutari possunt.*
- 67 *Consuetudinis definitio que.*
- 68 *Consuetudinis maior vis est, quam pacti, cum maior sit vis plurium quam paucorum. Et maior vis sit iuris quam hominis, qui iuri subest.*
- 69 *A pacto ad consuetudinem tam affirmatiue, quam negatiue recte ducitur argumentum. Quod tamen è contra tantum negatiue procedit, n. 70.*
- 71 *Feudum semel sine consensu domini alienatum semper manet alienabile in personis eorum.*
- 72 *Alienatio feudi cum vel inuestitura, vel consuetudine permittitur, facultas alienandi statim concessa intelligitur, nec actum singularem, qui eam confirmat, requirit.*
- 73 *Consuetudo loci omnia feuda afficit, qua ibi sita sunt.*
- 74 *Alienatio non tantum in vno & singulari feudo procedit, verum etiam in parte feudi obtinet, vt si pars eius semel alienatur, alienatio semper sit licita.*
- 75 *Feuda maiora quamuis diuidi non debeant, semel tamen diuisa perpetuo manent diuisibilia. Diuisio enim est species alienationis. n. 76.*
- 77 *Imperium merum non est delegabile, si tamen delegatio semel fiat, semper manet delegabile.*
- 78 *Alienatio rei alicuius quotiescunq; est prohibita, si semel alienetur, semper durat alienabilis. Id quod in vniuersum receptum est.*
- 79 *Res postquam semel prohibitionem euasit, semper manet libera.*
- 80 *Feuda que inuito domino alienari possunt, ad fœminas sunt transibilia.*
- 81 *Partis appellatione simpliciter prolata, dimidia iuris præsumptione intelligitur.*
- 82 *In feudis regulariter nulla venditio tenet ad quam domini consensus non accedit.*
- 83 *In allodialium distractione, iudicis confirmatio cur exigi soleat.*
- 84 *Decreti interpositio præsupponit omnia que facienda erant interuenisse, nec quicquam ad actus perfectionem necessarium, fuisse prætermisum.*
- 85 *Alienatio, quã traditio sequitur soli nocet, nõ etiã illa, qua traditione non fuit impleta.*
- 86 *Nemo agere intelligitur, quod sibi periculosum & damnosum.*

- 87 Iuris quod est in parte, idem est in toto, ubi est eadem ratio.
- 88 Contrahentes se iuri communi conformare censentur.
- 89 Presumptio licentia impetrata leuiss. ma est, imò nulla penitus quam contraria non tam praesumptiones quam probatione. excludunt.
- 90 Feudum domino inconsulto alienans, dominum iniuria & damno afficit.
- 91 Consensum in alienatione feudi interuenisse non est necesse, sed eum subsequi, satis est. Et tacitum quoque, consensum sufficere contra nonnullos reclamantes communiter placuit. n. 92.
- 92 Refutatio licentia petitionem includere nequit cum refutationi petitio sit contraria, & refutatio etiam inuito domino fieri potest. (test.)
- 94 Consensus tantum ab annuente obtineri potest.
- 95 Inuestitura tacitum consensum praese ferre non potest.
- 96 Tacitum consensum in terminis alienationis, interpretantes desiderant, domini presentis taciturnitatem, eamque pro tacito consensu reputant.
- 97 Inuestiens quoad se hoc agit, ut vile dominium ad vasallum transferat. Quoad vasallum, hoc agit, ut illi facultatem concedat sua auctoritate feudi possessionem apprehendendi. n. 98.
- 99 Praesumptiones concurrentes, plenam fidem faciunt, & recte ad eum effectum coniunguntur.
- 100 Privilegio, quod in faciendo consistit, quandoque, quis contrauenit, videtur ei renunciare, & consequenter illud amittere.
- 101 Quilibet beneficio sibi competenti etiam tacite renunciare potest.
- 102 Feudum in fratres cum qualitate alienabilitatis verè transit idque, per alienationis actum.
- 103 Impossibile est, actum alienationis qui qualitatem alienabilitatis inducit, posse eandem destruere, sed verius, & multo efficacius eam inducit.
- 104 Inducta ad vnum effectum, non possunt contrarium operari. Et inducta ad augmentationem, non possunt imminutionem producere. n. 105.
- 105 Privilegio quoties quis non cogitatione necessitatis, sed suo arbitrio & libere, contrauenit, priu legio non obest.
- 107 Verisimile non est, quod quis facultatem alienandi, si modo petiit, aliter quam ex urbanitate & ciuilitate fecerit, cum necessitate nullam compelli ad id potuerit.
- 108 Feudum merum beneficium non est, sed verius contractus.
- 109 Contractus consensu coeunt & non nisi dissensu utriusque partis dissoluntur.
- 110 Ad probandam calliditatem, suspensiones & indicia sufficiunt.
- 111 Imperator ex calliditate Cancellaria lucris meriti sentire non debet, quia in principe bona fides exuberare debet.
- 112 Contractus omnes cum principe initi censentur bona fidei.
- 113 Calliditas si qua in bona fidei contractibus ab initio obrepit, contractus ipso iure est nullus.
- 114 Feudum quoad alienabilitatis qualitatem, est improprium, proprii enim feudi natura est, ut sine consensu domini alienari non possit.
- 115 Quamuis haeredes in materia feudali regulariter masculos designent, limitationem tamen hoc admittit in feudo improprio.
- 116 Inuestitura dicens, pro se & descendentibus, tale feudum dicitur generis, & in illo non excluditur femina.
- 117 In incertis & dubiis, ad voluntatis consurgimus questionem. (cur.)
- 118 Filia sub verbis, Leibserben comprehenditur.
- 119 Responso ab obiectionem.
- 120 Probatio ei, qui improprium feudi qualitatem allegat, omnino incumbit.
- 121 Alienabilitatis qualitas in feudis nobilium, praesertim masculinis qualiter excuti solet.
- 122 Concessio pro Leibserben / quomodo facta intelligenda.
- 123 In Cancellariis is mos seruatur ut raro inuestitura qua non simul exhibetur, renouari solet.
- 124 Requisitio iudicis & actus publice celebratus, omnem doli suspensionem excludit.
- 125 Clausula, wissentlich, omne subreptionis vitium tollit. Item efficit, quod princeps dicatur plenè informatus n. 126.
- 127 Haereditis quoque appellatio pro domino accipitur. (quunt.)
- 128 Verba, an sie kommen successionem non ar-
- 129 Vox seligen quo tempore recte usurpata fuerit & quo non.
- 130 Subreptio in eo nulla est cum quis tacet quod expressum non nocuisset. (nu. 132. & 133.)
- 131 Tria hic in hoc casu consideranda veniunt,

- 134 Feudum, quod pro se, & quibuscunque heredibus est concessum, pro hereditario habendum est. Et tale feudum non solum in extraneos heredes, verum etiam in singulares successores transit. n. 135.
- 136 In terminis iuris communis correctoriis, ne quidem ex maiori parte, vel identitate rationis de casu ad casum fit extensio.
- 137 Feuda impropria, in quibus capitibus tantum pro impropriis habeantur.
- 138 Fœmina iuris dictionem in feudo tenere & exercere possunt.
- 139 Argumentum tantum ab insufficienti partium enumeratione non concludit.
- 140 Masculi & fœmina quoties generaliter vocantur, ordine successivo vocati intelliguntur, in concursu ut mares fœminis præferantur.
- 141 Dictio, & in hac formula, contra naturam suam, non in vim copulae sed ordinis ponitur.
- 142 Speciale est, cum masculi cum fœminis vocantur, tunc communiter admittuntur quoad ordinem successionis.
- 143 Ex remotione speciei vnius, remotio generis falso colligitur.
- 144 Undecimum argumentum quando procedit.
- 145 Cum ab initio successio fuit observata, sequens successio ex hoc principio etiam regulabitur.
- 146 Dissimilia rectius separantur, quam coniunguntur.
- 147 Fœmina non minus, quam alie inhabiles personæ, cum ad feudum admittuntur, seruitia per substitutum domino præstare possunt.
- 148 Dominus qui inhabiles personas admittit, cum eis dispensasse dicitur.
- 149 In alienationibus feudorum, taciturnitas, vel per lapsum vnius anni interueniens, scientibus agnatis obest, & in perpetuum remouet.
- 150 Moniales homines regulariter in feudis non succedunt, & acquisitum post votum religionis assumptum amittunt.
- 151 Tres casus, quibus feudum refutari solet, hic distinguendi veniunt, primo casu nouum feudum efficitur, n. 102.
- 152 Similiter & 2. casu nouum fit, n. 153. 3. casu feudum in acquirentem transit, cum ead. qualitate & natura, quæ apud refutantem fuit. n. 154.
- 153 Dictio, idem, eand. naturam & qualitatem significat, qualem habet antecedens.
- 156 Surrogatio assumit naturam pristinam, & succedit in locum, eius, cui surrogatur.
- 157 Verba, mit jhren Rechten qualitatem priorem liquido significant.
- 158 Ratio cum extraneo successore cessat, merito quoque dispositio cessare debet.
- 159 Duæ potissimum huius diuisionis rationes ab interpretibus adferuntur.
- 160 In legendo magis cessat affectus & cupiditas eris, quam in consulendo.
- 161 Dominus in renouatione inuestitura prima concessionem obseruare debet.
- 162 Inuestitura quando à se inuicem discrepât, tenor primarum inspicere & attendi debet, non est posteriorum. Nec per sequentem prima aliter derogari potest, nisi expresse dicatur de cõsensu domini & vasalli. n. 163.
- 164 Feudum sapit contractum, & ideo inter dominum & vasallum obligatorium.
- 165 Possessio vitiosa nemini prodesse debet neq. foueri debet, ne detur materia delinquendi.
- 166 Fœmina post factam exclusionem, si masculi tandem deficiant, nihilominus admittitur.
- 167 Factum ad alicuius instantiam factum Iudicis, censetur factum partis.
- 168 Occupatorem rei alienæ, rescriptum Principis à mala fide non excusat.
- 169 Quæuis causa etiam fatua, à dolo excusat.
- 170 In feudis semper in dubio pro vasallis pronuntiandum.

Hypothesis eius quam quondam E. von N. Martha & Anna A.trices, & Carolus à Si. Reus vigore compromissi, ad Cameram pro decisione transmiserunt, est eiusmodi.

Carolus Imperator, † Quartus, Iohann. Gr. eiusq; Leib's Erben, quod pater illius ab Imperatore & Imperio ante tenuerat, concessit den. Kelenhoff zu Einsmit allen seinen pertinentis, das ist den Kirchensäss in demselben Dorff/auch das Gericht halb vñ die Ehehafft desselben Dorffs/auch hat er ihm fernner diese Gnad gethan/were es Sach das er vñ Todts wegen abgieng ohne Leib's Erben/das dann alle gedachte Lehen/an seine Schwester/vñnd ihre Erben/ohne alle Hindernuß solten fallen. Saluo iure Imperii, &c. pro ut in Copiali, num. 34. in instrumento A. signato. Feudi eius partē Hermannus Gr. prædicti Iohannis agnatus, aliquandiu possedit, eamq; eius filia, Annæ, eiusque marito, Heinricho à R. (recepto vicissim in vsum fructum einet Hoff vñnd 200. Pfund Heller/in 10. Jahrs frist zubzahlen) Ac vtriq; Leib's Erben Anno 1439. vendidit ac concessit venditionemq; vom Landrichter im Dewgaw vñnd Madach/in offnen verbaüten Gerichten durch die Wertsprecher/auff ihr Eyd mit Vrteil vñnd Recht cõfirmari petiit, v. in instrumeto. Anno sequente, d. H. in rich à R. Imperatori Friderico tertio, vt se, no-

mine vxoris suæ, als ihren Lebentraget / prædicto feudo, so an sie ihren Vatter Hansen Gr. vnd Hermann Gr. ihren Vetteren erblich gefallen inuestiret: Quod & pro sua vxore, illiusque Leibs Erben impetrauit, & iuramentum fidelitatis corporaliter præstitit, prout in *instrumento B.* Procedente tempore, Anno 1465. Eberhard à N. suo & fratris nomine, à d. Imperatore Friderico, idem feudum, ad narrata, das dieselben Stück Heinrich von N. ihr Vatter, à dicto Imperatore vnd Reich zu Lehen unnen gehabt vnd nach seinem Abgang Erblich an sie gefallen weren, per inuestituram obtinuit, & similiter iuramentum fidelitatis præstitit, velut in *instrumento, litera E.* Posthæc Anno 1494. Idem Eberhard ab Imperatore Maximiliano, de eodẽ feudo, suo ac fratris nomine denuo inuestitus, fidelitatem iterum iurauit, vt *litera F.* Anno 1599. Lunæ ante Martini, d. Eberhard feudum hoc vna cū omnibus aliis allodialibus bonis, quæ tunc temporis in pago Sins possedit, duobus suis agnatis, eiusdem cum illo stemmatis, sed à primis huius feudi acquisitoribus non oriundis, Vlrico ac Conrado vendidit, ac possessionem, vna cum literis, ad feudum pertinentibus, tradidit, & de cuius actione sese obligauit. Quo peracto, Imperatori Maximiliano, tãquam domino, feudum restituit, vt noui emptores inuestirentur, vt *litera G.* Maximilianus refutationem hanc acceptauit, ac vni ex emptoribus, Vlrico, suo ac fratris sui Conradi nomine, præfata bona cum pertinentiis, vigesimo tertio Decembris, Anno eodem, in feudum concessit, cumque fidelitatis iuramento sibi obstrinxit: vt *lit. H.*

Maximiliano defuncto, dictus Conradus, fratri Vlrico, suam huius feudi partem vendidit eamque Carolo V. feudi Domino restituit, ac, vt in venditionem consentiret, rogauit: qui, precibus illius annuens refutationem acceptauit, ac feudum Vlrico denuo concessit ita, das er vnd seine Lebens Erben für sich solche Lehen so offte es zu Fall kompt / von Imperatore, & eius successoribus, er fennen vnd empfangen vnd darumb Gelsid vnd gewöntlich Eydt thun solt. Quin & Vlrici filius, Eberhardus, nomine patris, iuramentum fidelitatis præstitit: Actum Wormbs Anno 1521. vt *lit. I.*

Hic Vlricus, Anno 1533. inter filios duos, Eberhardum & Fridericum, de omnibus bonis suis, non solenni testamento, sed per priuam scripturam disposuit, in qua filio Eberhardo feudum cū aliis nonnullis bonis patrimonialibus, assignauit, ac Friderico 400. fl. annui redditus, vna cum domicilio zu Ralsb attribuit, eamque diuisionem paternam filij non tantum comprobauerunt, verum etiã bey Edelmanns Trauen vnd Glauben an Eydts statt / se seruaturus promiserunt, teste *instrumento littera K.*

Mortuo patre Vlrico, Eberhard, feudum, bona cum pace fratris Friderici, sibi vendicauit: ac de eo ab Imperatore Ferdinando, Anno 1535. (prout in *instrumento M.* ac postremo, à Maximiliano Secundo, Anno 1566. (vt in *instrumento O.*) inuestitus,

solusque feudum in vita quiete, totos triginta sex Annos possedit. Tandem Anno 1571. obiit, relictis post se duabus filiabus, Martha, & Anna, & fratre Iohanne Friderico, qui dum filia fratris funus curant, ipsis inuitis & in scis, instructus à Comite F. I. armis possessionem feudi inuasit, & vixit tantum quatuor menses, eoque fatis functo dicta filia statim feudi possessionem iterum occupauerunt. Verum non multo post, Carolus à S. Imperatori Maximiliano Secundo exposuit, feudum hoc suæ Maiestati apertum seque de eo inuestiri fecit: Ac ab Imperatore ad d. Comitẽ Mandata extorsit, quibus illi coactus, nolens volens, eiectis filiabus d. Carolum in bona immisit. Conquestæ filia, se iniuste spoliata: Contra Schv. se recte, tanquam de feudo Imperii aperto, ab Imperatore inuestito asseruit, eaque res, cum præfenti liti causam dederit, partes vtinque; primo senatum Pfulendorffensem, pro illius diiudicatione, ex compromisso adierunt. Verum res effectu caruit. Et ideo iterum in Senatum Vlm. compromiserunt, hoc pacto, vt d. Senatus non tantum de eo cognosceret, sed etiam post causæ cognitionem acta, pro concipienda sententia, ad Cameram transmitteret, & sententiam ibi conceptam publicaret. Cognitionem ex hoc compromisso Senatus in se recepit. Sed cum à primordiõ causa vtrinque acerbius agitur, partes suas amplius interponere recusarunt. Quo confectio, Actrices ad Imperatorem rem vniuersam detulerunt, qui autoritate sua interposita, iniurias commissas aboleuit, futuras prohibuit, compromissum interpolauit ac decreuit, vt d. Senatus cognitionem denuo susciperet, ac causa ad conclusionem perducta, Acta ad Cameram transmitteret, quæ sententiam Sportulis partium communibus ferret; in qua & illæ partes, sine beneficio supplicationis, appellationis, &c. acquiescerent. In vim huius compromissi, d. Senatus simulque Procuratores, partium Acta totius causæ, Cameræ exhibuerunt, ac pro ferenda sententia preces obtulerunt. Camera pro Sportulis 1000. Goltgulden accepit, illiusque iurisdictionem satis fundatam existimat.

In processu coram Vlmensibus defectum nullum, omnia enim ad normam compromissi peracta. Actrices ꝑ possessione feudi deiectæ, & possessorii remedijs renunciare coactæ, vtilem rei vendicationem instituerunt, quæ ad feudi repetitionem concreuit *cap. i. §. rei autem. de inuest. de re alien. Hartman. tit. feud. obseru. 13.* Requisita eius sunt nota, & nostro casti manifesta. Causa ꝑ totius causæ ex hac quæstione dependet: vtrum controuersum feudum per successionem ad Actrices, tanquam femininum, sit deuolutum: An vero Imperatori tanquam Domino feudi apertum. Isque recte Reum inuestierit?

Pro parte negatiua, feudum videlicet ad Actrices non deuolutum, sed ad dominum reuersum esse, sequentia faciunt argumenta.

Primo, ꝑ ex prima inuestitura, ab Actricibus produ-

producta, tenor alterius possidētis expresse eruitur, per quam patri Iohannis G. feudum hoc concessum: Et eum pater de hoc feudo inuestitus est, & filius, sub commemoratione eiusdem inuestitus reperitur: † feudum habetur paternū & masculinum. *Ioh. ann. Iacob. de Leonard. in consil. feud. consilio. II. 4. n. 36. & 37.*

7 Secundo, naturæ feudorum congruit, † vt fœminæ ab illis excludantur, c. 1. §. fin. de succession. feud. *Zaf. in epit. part. fin. numero 29.* Fœminina itaque † feuda non præsumuntur, sed masculina. c. 1. §. quia vidimus. de his qui feud. dare poss. Eam communem opinionem dicit *Mynsing. obseru. 2. cent. 4. Magis communem dicit Bursar. consilio 3. numero 4. lib. 1.*

9 Tertio † Iohann Grenlichii inuestitura differtis verbis ostendit, quod feudum hoc accepit pro se & suis *Leibserben*: iure autē feudali † hæres intelligitur de masculo, & non de fœmina. *cap. 1. §. efficiens. de alien. feud. Paris. consilio 4. numero 4. parte 1.* Sic verbum † liberorum, secundum naturam feudalem, tantum ad masculos referri potest, *Curt. part. 2. quest. 7. num. 73.* Idem sentiendum de vocabulo, † *Leibserben*, videlicet, tantum de filiis, & sic de masculis intelligi potest. *Hartman. Pistor. lib. 2. part. 1. quest. 3. numero 63.* Et concessionem † factam alicui & hæredibus sui corporis, de masculis accipienda, testatur *Paris de Pur. de feudor. reintegracion. c. 108. num. 1.*

14 Quarto, † in iam d. inuestitura Iohann Gr. sororilius ex speciali gratia, casu non existentium liberorum siue *Leibserben*, ad successionem feudi, expresso pacto est vocata. Atque hoc ipso censetur magis vocata filia, cum de filia prius, quam de sorore, † secundum ordinem Charitatis, pater cogitasse existimatur. *leg. preses. de seruitut. & aqua. l. Lucius. §. Sempronius. de leg. secunda.* Sed nec pacto expresso, † nec speciali gratia, quoad fœminas opus fuisset, si ex natura feudi, & iure ipsis competente, ad feudi successionem fuissent admittæ. Frustra enim † exprimitur, quod per se inest. *leg. non recte. C. de fideiuss.* Et priuilegii concessio, † præsupponit ius commune in contrarium. *l. quod vero. cum duabus sequentibus, de LL. Bald. in pralud. feud. numer. 18.*

19 Quinto, † ex literis venditionis, per quam Herman Gr. in Annam, suam agnam, feudum litigiosum transtulit, verisimile sit, Hermannum, defuncto Iohanne, exclusa filia Anna, ac sorore in feudo successisse, idque probatur ex duplici ratione. Primo, quia in d. literis continetur, *daß gemelt Ehen von gedachtem Watter an ihne herkommen*, quod idem est, ac si feudum ad ipsam sit deuolutum: per quæ verba successio significari solet: Deinde adiicitur, *Won ihrem Watter seligen*: quod vocabulum præsupponit mortem, & sic ex causa mortis successionem. *per leg. Scia. §. 1. de donat. causa mort.* Cumque fieri non potuerit, † vt pro parte ille, pro parte vero filia succederet, quod in toto feudo successerit: & vt absurditas euitetur omnis, in iure successionis, necesse erit, interpre-

rationem verborum, *sein Theil am Relehnhoff*. Etque in promptu est Reo, qui partis mentionem factam esse asserit, respectu aliorum allodialium, quæ idem Herman. zu *Einh* tenuit. Item respectu eorum bonorum, quæ *Heinrich Gr.* eius agnatus ibidem possedit. Quia igitur *Hermann* † Iohann. filiam & sororem simul excludit, feudum fœmininum dici non potest: per ea quæ post in nona ratione deducuntur.

Sexto, † in iisdem literis vendit feudum nostrum, nominatum *Recht Ehen vom Reich*. Sed & sine hac expressione, † quodlibet aliud feudū proprium & rectum præsumitur. *cap. 1. de feud. non hab. propr. nat. Zaf. part. vlt. num. 1. Hanneton. lib. 4. capit. 6. in fin.* Atqui feuda, † ex propria sua natura ad solos masculos, ex masculis descendentes, iure successionis deuoluntur. *capitulo primo, §. fin. de success. feud. cap. 1. §. est de alien. feud. Zaf. part. vlt. n. 29.*

Septimo, † ex natura rerum concessarum fœminæ à feudo remouentur, utpote quia *das halb Reich zu Einh* inter partes feudi comprehendatur: Fœminæ autem † iurisdictionem in feudo habere non possunt. c. 1. §. *fœminam. per quas fiat inuestit.*

Octauo: † fœmininum feudum tale est, vel quod à fœmina acquisitum est, quod specialiter maternum appellatur: vel ad cuius successionem fœminæ, expresso inuestituræ pacto sunt vocatæ, *iuris vulg.* Sed in feudo nostro neutrum animaduertitur.

Nono, † dici non potest illam fœminam in hoc feudo successisse, propter Annam Iohannis Gr. filiam, quæ tamen nihil impedimenti præstat, vt statim dicitur: quin verius est, in † concursu masculorum & fœminarum, fœminas à masculis exclusas semper, idque quinque exemplis ostenditur. Quoties autem in inuestitura dicitur, masculos & fœminas succedere debere, hoc casu veniunt ad successionem masculi & fœminæ simul, *Paris de Pur. de reintegr. feud. c. 109. num. 2.* Communem dicit *Iul. Clar. in §. feudum. quest. 73. num. 4. & Mandos. in addit. ad Rom. consilio 33. in verbo, superstitum.*

Decimo, † Anna Iohannis filia, obtentu falsarum precum, per subreptionem ad successionem feudi peruenit, exposuit enim Imperatori Friderico feudum ad se à patre & agnato Hermanno, iure successionis, tanquam simpliciter hereditarium peruenisse. Quorum vtrunque à vero alienum fuisse, ostendit instrumentum venditionis, *lit. C.* Quo videtur, rotū feudum à d. Hermanno, non iure successionis, sed ex contractu inter vivos, ad d. Annam translatum. Hanc subreptionis labem auget aliud instrumentū, *signatum*, quod ostendit, filios Annæ, in petenda inuestitura Imperii, exposuisse, Patrem Henricum hoc feudum tenuisse, qui tamen vices suæ vxoris instar substituti, tantum substituit. Ex quo iterum coniecturari licet, dictos filios iuri materno non satis fuisse, nec feudum iure ad matrem pertinuisse.

Ex his duo resultant: vnum est, subreptionem hanc

- 31 hanc ꝛ nulli prodesse, nec quęquam se in ea fundare posse: *Traq. de retraēt. gentili. §. 1. gloss. i. n. 68. Et*
- 32 quamuis vitium ꝛ subreptionis diurnitas temporis purgare videatur: hoc tamen non procedit, quoties præsumptio talis, certa probatione eliditur, *Cacher. decis. 173. num. 7. & seqq.* Alterum est: cū subreptitæ Anna feudum impetrare sustinuerit, præsumptio est nullum illi ad succedendum alioqui ius ex sua persona cōpetiisse, cum nemo præ-
- 33 sumatur ꝛ ad illicita se conferre, & cum periculo, per dolum impetrare velle, quod sine periculo, iure obtinere posset. *cap. Matre. de Simonia. cap. vbi periculum. de Elect. in 6.* Huic addi potest, quod instrumenta B. & C. ab A. & C. tribus producta, ꝛ quoad Hermannum, videantur sibi plane contraria, & ideo quia ab vno & eodem producta sunt, vtrunque pro nullo reputandum & reiciendum, *Nicol. Boer. decis. 252. num. 2.* Ex quo iterum colligitur, nullam Annæ rationem haberi posse. Nec ex illius persona de qualitate feudi nostri fœminina nihil constitui posse.
- 35 Vndecimo, ꝛ ponamus, d. Annam de hoc feudo vere & bona fide inuestitam: Ex illo tamen nihilomagus fœmininum efficietur, cum pater & auus illius ante hoc tenuerint. Nec constat, quod
- 36 fœminā acquisierit: In feudis autem ꝛ primū stipitem siue originem & principium inspicimus, non etiam, quo altico, quoque tramite descendat: *cap. primo, ibi Bald. & Præpos. de grad. success. Paris. plene consilio 65. numero vigesimoprimum, volum. i.* Proinde si
- 37 feudum ꝛ à mare cœperit, quod in dubio præsumitur, etiam si postea ad fœminam delatum, tamen adhuc retinet naturam masculinam, & fœmina extincta, amplius fœminæ non succedunt. *text. in tit. de eo qui sibi & hered. sui. mascul. Ibi Bald. Aluarot. & Afflict. Pistor. lib. 2. part. 2. quest. 2. q. 35. n. 3. & 4. Zas. tit. de success. feudi.*
- 38 Duodecimo, ꝛ feudum nostrum tātum abest,
- 39 vt sit Francūm, & à seruitiis liberum (in quo ꝛ ex communi sententia, fœmina succedere potest, quam communem dicit Gabr. lib. 6. tit. de verb. signifi. concl. 6. n. 59. Item Iul. Clar. in d. §. feudum. quest. 7. num. 32. vbi tamen contrariam opinionem probat, ꝛ & de iure vetiore testatur: quod ante eū fecit Ifern. in cap. 1. §. fin. quib. caus. feud. amitt.) vt etiam iuramentum fidelitatis, à Henrico à N. Annæ marito, & omnibus sequentibus vasallis, fuerit exactum & præstitum, cuius præcipuo capite
- 41 vasallus ad munera militaria obligatur, ꝛ quæ fœmina obire non potest. *gl. in cap. 7. §. hoc autem notandum. de his qui feud. dare poss. Afflict. decis. 320. Roland. à Valle consil. 41. num. 11. vol. 4.*
- 42 Decimotertio, ꝛ Eberhard à N. Annæ filius, feudum nostrum in suas agnatas, quæ tamē illius incapaces fuerunt, non requisito sororis Barbaræ, quæ eo tempore fuit in viuis, consensu, alienauit, quod probat instrumentum B. Quod si itaque fœmininum fuisset feudum, ius quod ad succedendum sorori competiit, per fratrem illi auferri non potuisset: cum in alienatione ꝛ feudi antiqui, quale nostrum fuit non tantum Domini, ve-

rum etiam agnatorum, qui successuri sunt, consensus requiratur, & nisi agnati consentiāt simul defuncto alienatori, feudum reuocari posset, *cap. primo, de alienat. feud. paterni. cap. 1. si de feud. defunct. controu. int. dom. & agn. Ingolstadtensis vniuersitas, in consil. 22. n. 7. cum seqq. tom. 5.*

Decimoquarto, ꝛ ponemus, feudū apud Grēlichios, & eorum descendentes, fuisse fœmininum: postquam tamen ab vltimo eius lineæ, Eberhardo à N. in agnatos suos, sed alterius lineæ, Vlricum & Conradum, per contractus venditionis translatum est, negari non potest, quin in personis nouorum emptorum, feudum nouum sit effectum: tātquam quod ab ipsis fuit acquisitum, & non peruenit à successione, vel linea prognatorum *cap. vnico. §. nouum. qui test. sunt necess. ad nou. inuest. prob. Curt. part. 1. quasi. 8. Iul. Clar. §. feudū. quasi. 8. num. 1. Grauet. de antiq. temp. part. vlt. num. 3.* Nouum autem feudum, ꝛ iuxta suam rectam & propriam naturam, masculinum, nec fœmininum esse potest, nisi, cum vel à fœmina est acquisitum, vel nominatim cautum, vt ad fœminas descēdat. Quorum vtrunque in nostro casu abest. Quin cum ita feudum ꝛ domino refutatur, vt extraneus inuestiatur, nouum feudum effici, in terminis respondent *Zas. consilio 12. num. 67. & 68. & consilio 13. num. 16. 17. libro primo.* Et Laur. Kirchou. *consilio 11. num. decimonono, & 20. Thom. Academic. 5.* Atque hæc fuit sententia Aluaroti, in tit. Imper. Lothar. numero quarto. Nec quicquam impedit, feudum in nouos emptores refutatum, atque etiam per inuestituram confirmatum, mit allen Nechten vnd Zugehörungen vt hoc modo videatur translatum cum qualitate priori, fœminine successionis, propter naturam surrogationis & relationis, per quā surrogatur in locum eius, cui surrogatur, plene succedit, & relatum in referente cum omnibus qualitatibus, &c. Respondetur enim verba hæc non ad qualitatem, ꝛ sed ad quidditatem referri, & de notare feudi partes substantiales, non etiam naturam illis inhærentem: ita respondit Zas. super intellectu verborum, quæ prioribus sunt: plane similia, videlicet, concedimus N. zwen Theil/ cum pertinentiis vbie prior Vasallus die zu Echen gehabt vnd getragen. Quod idem est, als mit ihren rechten damit sie Vasallus prior zu Echen gehabt *Zas. dicit. consilio 21.*

Decimoquinto: ꝛ In inuestitura Caroli V. notata *lit. l.* (per quam Vlrico à N. primo acquirenti, in altera linea feudi, dimidia illius pars, quam antea habuit, iterum & altera dimidia pars, quam à fratre Conrado emerat, de nouo conceditur) pacta noua, qualitatesque nouæ adiectæ reperiuntur, quæ prioribus inuestituris non sunt intertæ, videlicet: *dass solche Echen er vnd seine Echens Erben/ nun sühobur zu Echen er fennen vnd empfangen sollen.* Ex quo multa colliguntur: ꝛ Primo, feudum in persona Vlrici, vel saltem quoad alteram partem, à fratre comparatam esse nouum, *titulo de frater. de nou. benef. inuest.* Et cum in illius alienatione Impera-

Imperator consentire necesse non habuerit, consentiens, nouam legem feudo imponere potuit, Bald. in l. fin. de Senat. Brun. consilio 6. num. 17. Secundo ¶ etiam si feudum totum fuisset paternum vel antiquum: tamen ex nouorum patrum adiectione, nouum fuisse efficitur. Bald. in cap. primo, §. in super. de probib. feud. alien. per Frider. Afflict. decis. 112. nu. 5. & decis. 248. nu. 8. Grauert. dict. loco. de antiq. n. 23. Propos. in pralud. feud. nu. 43. Cacheran. decis. 23. n. 22. 23. Ex quibus efficitur, feudum nostrum ex apposita d. noua conuentione, omnino promasculino habendum.

¶ Decimo sexto: ¶ Ex proximo pronantur Nam in d. inuestitura Caroli V. ponuntur verba, & Erben Erben. Et verbum, Heres, ¶ in feudis tantum in masculis verificatur. Euidens ergo videtur esse, feudum esse masculinum.

¶ Decimo septimo: ¶ Posito, feudum esse femininum, nihilominus moribus feudorum prospectum, ¶ etiam in femininis feudis, feminas non succedere, donec masculus superest, à primo acquirente descendens, siue in directis, siue in collateralibus lineis, etiam in remotissimo gradu, c. 1. de eo qui sibi & heredibus suis. Hanneron. lib. 2. c. 9. Paris. consil. 16. num. 6. 13. volum. 4. Cacheran. decis. 23. num. 5. qui in specie dicit, ne filia Patrum excludat. Pistor. lib. 2. p. 2. q. 35. nu. 4. Proinde cum Iohan. Fridericus Eberhardi, Aëtrix patris frater fuerat, in feudo paterno iure Aëtrices nostras in successione amouerit.

Non obstat, quod Iohannes Fridericus per paternam diuisionem, in qua etiam acquieuit, ab hoc feudo exclusus. Hoc enim verum est, quoad successionem paternam, de qua & ipse, tanquam pater, cogitasse censetur. Non etiam succedit, quoad successionem fraternam: c. 1. de eo, qui fin. fecit agnat. c. 1. de success. feud. Aluarot. in tit. Imper. Lothar. nu. 2. Etenim qui diuidit, refutando ¶ etiam, non videtur refutare ius futurum, sed id, quod in presenti est liquidum. Aluar. Brun. consil. 79. num. 2. & generaliter ¶ contra naturam refutationis est, quod ad futura extendatur. l. si is a. §. si sub conditione. de legat. 2. Bald. d. tit. Imper. Lothar. numero. 4. Quin etiam diuidendo expresse successioni renunciasset: ad fratris tamen successionem hoc non porrigeretur: Cum generalis renuntiatio ¶ omnium iurium: non extendatur ad exclusionem illius iuris, quod habet ortum ex causa de futuro, Paris. consil. 95. nu. 33. volum. 3. Guilhu à Perno in consil. feud. consil. 13. nu. 23.

Deinde non obstat, feudum nostrum esse hereditarium, quod Aëtrices asserunt, meoq; iudicio verius est, per ea quæ susè tradit Pistor. lib. 2. p. 1. q. 1. & 3. per tot. vbicunq; enim dictio, ¶ Heres, in concessione adiicitur (vt in nostris inuestituris, & Erben / & Erben Erben) feudum semper intelligi debet, esse hereditarium. Sigismund. Neapolit. consil. 1. num. 46. inter consil. feud. lib. 2. Paris. consil. 23. num. 62. vol. 1. In feudo autem ¶ hereditario placuit, agnatum succedere non posse, nisi sit simul heres defuncti vasalli, & ipsius hereditatem

amplectetur, c. 1. An agnat. vel. fil. Myns. obs. 63. cent. 3. communem dicit Villalob. & Francisc. Viuius in commun. opin. verb. Hereditarium. Quare cum d. Ioan. Fridericus fratri in allodialibus non successerit, sed filia: feudum quoque ad eum non pertinuisse videtur. Respondetur: Si Caroli V. inuestituram inspiciamus, qua & Erben Erben vocantur, de consuetudine Germaniæ, locum habere non potest. Sufficit enim, tunc successores fuisse sanguinis, & feudi, non etiam hereditatis, ne vocabulum & Erben / vocabulo Erben / frustra adiectum dicamus. Ita Ias. part. 8. nu. 16. Item in causa Landgraff contra Nassau in causa Rassenetnbogen. Respondit Carol. Molin. consil. 18 nu. 3. tom. 1. consil. German. Pistor. lib. 2. part. 2. q. 3. num. 64. Concluditur ergo, Ioan. Fridericum iure Aëtrices excludisse:

Vnde illud porro resultat: quamuis postea sine prole decesserit legitima, & Aëtrices successerint, feudi tamen eas fuisse incapaces, per regulam: Quod femina ¶ semel exclusa à feudo, 60 semper maneat exclusa. c. 1. §. quin etiam Episc. vel Abbat. Eamque opinionem communem dicit Gail. lib. 2. obs. 148. num. 1. & Mandos. ad Roman. consil. 1. num. 1. verb. perpetuo. Et quamuis nonnulli ab hac sententia recesserunt, vt Sonesbek. part. 9. num. 31. & seqq. Cuius argumentis nititur Ioh. Richard. in addit. ad commun. opin. Villal. in verb. filia: & Myns. obs. 74. cent. 5. Priorem tamen opinionem, tanquam veriolem, strenue nouissime defendit Iohan. Borchold. ac argumenta Sonesbekii refutat de feud. c. 7. num. 36. 37. Atque hæc fere sunt, quæ pro parte negatiua adduci possunt.

Pro parte affirmatiua faciunt, Primo, ¶ Feudum nostrum sua primæua natura fuisse, & adhuc hodie esse alienabile, hoc est tale, quod sine Domini consensu, pro libitu ipsius vasalli, potuerit alienari. Hoc modo præmittendum est, ¶ 62 tribus modis feudum hanc naturam alienabilitatis acquirere. Primo, cum Dominus vasallo in inuestitura alienandi facultatem expresse concedit. ca. 1. de feud. non hab. prox. na. Facultas ¶ autem 63 hæc concessa intelligitur, si feudum ita alicui conceditur, vt ipse & sui heredes, & cui ipse derit, habeant, tex. dict. c. 1. Ias. part. fin. nu. 25. Vel cum inuestitur quis pro se & heredibus quibuscunque, vel per se & cui voluerit: vel pro se, & habituris causam ab eo, vel pro se. & cui iura concedere voluerint plene Roland. à Vall. consil. 55. num. 33. & 44 lib. 3. Quod autem vi harum clausularum alienatio fieri possit, etiam irrequisito Domino, communem dicit Dec. consil. 194. n. 5. Curt. consil. 4. num. 2. & Roland. à Vall. consil. 96. nu. 34. lib. 3. Ratio eius est, quia dominus: qui ita Vasallo feudum concedit, statim ab initio in alienationem, quæ postea fieret, consensisse videtur, Iul. Clar. §. feudum. q. 31. num. 8. Secundo consuetudine ¶ induci potest, vt feudum sine licentia Domini alienari possit: eaq; consuetudo valet. Bald. consil. 9. num. 6. vol. 1. Rol. à Vall. consil. 2. num. 18. & consil. 42. nu. 21. Iul. Clar. in d. §. feudum. q. 31. num. 12.

- 65 Cum enim iura & feudalia consuetudine possint mutari, *ut. de pace constant. §. nos Romanorum, &c. communem dicit Curt. consil. 158. num. 8.* Deinde
- 66 quia & prædicta alienabilitas pacto induci potest, sine inuestitura, consuetudini ea potestas recte
- 67 attribuitur, *l. fin. C. de fideius.* Consuetudo & enim aliud nihil est, quam tacitum populi pactum, siue consensus. *Alex. consil. 65. num. 7. vol. 6.* Imo consuetudinis maior vis est & quam pacti, cum maior sit ius plurium, quam paucorum, & maior vis sit iuris, quam hominis, qui iuri subest, & ideo à pacto & ad consuetudinem tam affirmatiue quam negatiue recte ducitur argumentum: Quod tamen & contra tantum procedit negatiue, *Euerh. in Topic. in loco à pacto.* In nostro quoque casu eo efficacior consuetudinem esse dicendum est, quod per eam reditur ad ius cõmune antiquum, siue commune, quo cuilibet in re sua liberum permittitur arbitrium, *cap. ab exordio. 25. distinctio.* Talem autem consuetudinem vigere in Gallia, dicit *Duaren. de feudis, capite 14. num. 16. & Ioh. Fab. in §. item Seruana, Insti. de action.*
- 71 Tertio, & in singulis feudis receptum est, ut si feudum semel sine consensu domini alienetur, semper maneat alienabile, in personis eorum, *l. pater filium 38. §. quindecim, de legat. 3. ibi Bart. l. cetera, §. ult. de legat. 1. Tirac. de retract. gentil. §. 32. glossa 1. n. 6. & 8. & in terminis Socin. senior consil. 67. num. 32. vol. 1. Signorol. de Homod. consil. 210. n. 6. Bursat. consil. 4. nu. 20. & seqq. consil. 36. num. 32. lib. 1.*
- 72 Hæc regula supra dicta, de duabus naturis intelligi non potest; quia cum vel inuestitura, & vel consuetudine alienatio permittitur, facultas alienandi statim concessa intelligitur, nec actum singularem requirit, qui eam confirmat. Et in hoc tertio modo, ex ipso alienationis actu facultas alienandi acquiritur: quin etiam & consuetudo loci omnia feuda afficit, quæ ibi sita sunt. Regula vero nostra non tantum in vno & singulari feudo procedit, prout ex allegatis constat, verum etiam in parte feudi obtinet, ut si pars eius semel alienetur, semper alienatio sit licita, *Bursat. consil. quadragesimonono, n. 63. volumine primo.*
- 75 Sic feuda maiora, & quamuis diuidi non debeant, *cap. 1. §. præerea. de prohib. feud. alien. per Frid.* Semel tamen diuisa, perpetuo manent diuisibilia, *Bursat. dicto consil. 4. num. 28.* Ratio ex priori sumitur. Diuisio enim & est species alienationis, *l. 1. Cod. commun. vtriusque iud.* Et ideo ex natura alienationis recte quoque regulatur. Sic quamuis merum imperium delegabile & non sit, *l. 1. in princip. de offic. eius, cui manda. est iurisdic.* Si tamen delegatio semel fiat, semper manet delegabile, *gl. in lege vnica, Cod. qui pro iurisdic. sua. Signorol. dicto consil. 210. num.*
- 78 Denique in vniuersum receptum est: Quotiescunque rei alicuius & alienatio est prohibita, si semel alienetur, semper durat alienabilis. *Paul. de Castr. in l. peto, §. siatre, de legat. 2. communem dicit Bursat. consil. 4. num. 27.* Posteaquam enim semel res & probationem euasit, semper libera remanet. *Mench. lib. 1. de arbitr. qq. quest. 54. nu. 24.*
- 80 His præmissis, subiungendum est, & feuda quæ

inuito domino alienari possunt, ad feminas esse transibilia. *Roland. à Valle consil. 1. nu. 70. & consil. 3. n. 63. 67. 70. lib. 1. vbi Decium, contrarium in consil. 193. sententiæ refutat. & rationes plures, p. sua sententia adducit, Gozad. consil. 7. num. 14.* Et de hoc inter partes conuenire videtur. Et controuersia omnis est tantum in facto, quod iam excutiemus.

Feudum nostrum aliquot vicibus alienatum esse videtur, idque non Imperatoris consensu, & prædicto alienatum.

Primo Ioan. Gr. alienauit partem feudi in Hermannum, ut constat ex instrumento C. in quo disertis verbis saltem partis mentio fit, in verbis *Sein Theil am Kirchensatz.* Partis autem & appellatione simpliciter prolata, dimidia iuris præsumptione intelligitur, *l. non filiarum, §. portiones, de verborum signification. Aluar. cap. 1. num. primo, de inuestit. in mar. fact.* Et cum alia bona, præter hanc feudi partem Hermannus non habuerit, quod clare ex eo instrumento patet, in verb. *All sein Eutz zu Etng/* partis adiecta mentio est, non contemplatione aliorum ipsius allodialium bonorum, ut Reus sibi persuadet, sed intuitu alterius partis feudi, quam d. Iohann. retinuit, & in filiam Annam transfudit, quod instrumentum B. liquido conuincit. Cum itaque tantum pars feudi à Iohanne in Hermannum translata sit, recte sequitur, per contractum inter viuos alienationem factam. Pro vna enim parte Herman. & pro altera filia, succedere non potuit.

An autem hæc alienatio cum vel sine Imperatoris consensu facta sit, de eo non satis liquet: Vero tamen consentaneum est, eo modo factam, quo Hermannus d. suam partem iterum alienauit, de quo iam videamus.

Secunda alienatio facta est à d. Hermannus, per quam transfudit in d. Annam eam partem, quam à patre illius acquiserat. Hæc sine Imperatoris consensu effectum sortita est, quod manifestum est ex dicto instrumento C. Eo enim modo vendidisse videtur, quo allodialia vendi solent.

Nam in feudis & regulariter nulla venditio tenet, ad quam Domini consensus non accedit: eo accedente, valet. Et ideo vel coram Domino fieri solet, vel tantum ipsius licentia.

In allodialium distractione, & Iudicis confirmatio exigere solet plerunque, ad excludendam doli præsumptionem, *l. 1. C. de prad. & reb. minor.* Hunc morem secutus Hermannus, exponit Iudici, *dass ers der Zeit mit Recht wol thun mecht:* per quæ verba declarat, quod suo iure vendere potuerit: quod tamen in feudo est interdictum. Et quamuis dicta verba enunciatiua sint: tamen in antiquis huiusmodi verba, siue propter se, siue propter aliud sint prolata, plenam fidem faciunt, *Grauer. de antiq. temp. §. 1. §. propositum nostrum, num. 76. 77.* Et quandoquidem palam, in publico prouinciali iudicio, & maxima hominum frequentia vendidit, iure suo etiam id fecisse intelligitur, *l. final. l. palam de ritu nupt. Menoch. de arb. iud. q. lib. 2. casu 244. per tot.* Exposuit etiã Iudici, *dass es vom Recht*

et in Eberhardo. & tamen vendidit ad habendum tenendum, tanquam allodium: ad cuius naturam quam proxime accedit feudum alienabile, *Zaf. d. part. fin. numero 25. d. c. 1. de feud. non hab. propr. nat.*

Præterea interrogat Iudicem de requisitis, & iuribus alienationis: qui decreto interposito sufficere respondit, si ipse vendat, & in manus Iudicis possessionem tradat: nihil de impetrando consensu Domini adiicit: quæ res facit, quod de feudi natura Iudex plene informatus videatur, & pro certo habuerint omnes, domini consensum ad hoc non fuisse necessarium. Decreti enim † interpositio præsupponit, omnia quæ facienda erant, interuenisse, nec quicquam ad actus perfectionem necessarium fuisse prætermisum. *Iaf. in l. pacta nouissima, num. 6. c. de pact. Bald. in l. cum hi, §. si proptor, de transact.*

Accedit, quod & ipse Hermannus statim emptoribus possessionem cedit, quod ante domini consensum impetratum, si necessarius fuisset, non fecisset sine periculo. Alienatio enim, † quæ traditio sequitur, sola nocet, non etiam illa, quæ traditione non fuit impleta; c. Imperialem, §. callidis. *Ifern. Bald. ibi. de prohib. feud. alien. per Frid. Carol. Molin. in consuetud. Paris. §. 13. glossa 5. num. 2. Paris de pur. de redintegr. feud. c. 43. num. 1. Wormsfer. tit. de feud. obs. 33. Nemo autem tagere intelligitur, quod sibi periculosum & damnosum, c. vbi periculum, de elect. in 6.*

Atque ex his omnibus tandem emergit, Hermannum suo iure, sine licentia domini, vendidisse. Quod autem † iuris est in parte, idem est in toto, ubi est eadem ratio, l. quæ de tota. Emergit & illud, eodem pacto d. Hermannum suam feudi partem vendidisse, quo eandem acquisiuit, l. nihil tam naturale, de reg. iur. *Hypoll. sing. 669. & contra-*

hentes † se alioquin iure communi conformare censentur, *Bart. in l. heredes mei, §. cum ita, ad Trebell. Paris. cons. 13. num. 29. volum. 1. Vnde hic concludendum & Iohannis & Hermannus, licite, sine nutu Domini facta. Nec quicquam remioratur, venditionem Hermannus haud dubie cum Imperatoris Alberti (qui tum temporis vixit, & post, sexto demum mense, videlicet 17. Octobr. Anno 1439. diem obiit) permissione facta, & quod de ea ex inuestitura illius constare posset, si Actrices eam malitiose non suppressissent. Replacari enim potest de dolo, tam quoad hanc, quam quoad alias deperditas inuestituras. Actrices se purgarunt satis, eo ipso, quod Iudici dederunt fidem an *Aydtstätt* se nullas alias scire inuestituras. *Bellon. in terminis cons. 10. per tot. in primis nu. 7.**

Præsumptio autem † licentiæ impetratæ leuissima est, imo nulla penitus, quam contrariæ non tam præsumptiones, quam probationes excludunt, l. in testamento, c. de testam. milit. *And. Barbat. extra de probat. in rubr. col. 11. Deinde & Imperatorem Albertum toto sequenti tempore, quo post hanc venditionem superuixit, Vngaricis tumultibus dissentium, Imperij fines non est ingref-*

sus, & postmodum Strigonij obiit, vt nec inuestituram ab eo impetratam fuisse, verisimile sit: præsertim cum & emptoribus totus dimidius annus superfuit & absentia Domini, vasallum à necessitate petendæ inuestituræ excusat, *Dd. in c. 1. quo tempor. mil. Tac. de S. Georg. de feud. sig. verb. qui quidem inuestiri, num. 52. Pari modo concidit & illa præsumptio, per quam ex diuturnitate temporis, Imperatoris consensum interuenisse colligimus. Gabr. lib. 1. de præsumpt. concl. 1. num. 2. Præsumptio enim hæc in contrarium probationem admittit. *Cacheran. in term. decis. 173. num. 7. & probatio in contrarium aperte resistit, vt supra dictum est, præsumptio euanescat.**

Tertia alienatio est, per quam Eberhardus, Annæ filius, totum feudum in agnatas suas alienauit, de quo in instrumento B. Hanc alienationem etiam Imperatoris consensu carere, affirmare ausim. Eo enim modo censetur alienasse, quo modo ipse acquisiuit: de quo paulo ante. Deinde testatur, *dass er zu der Zeit dass thun möchte/ vñnd dass ers einem andern zu verkauffen willens/ wann es seine Bettern nicht gekaufft hetten.*

Præterea vendidit alijs viris nobilibus presentibus, ac testibus adhibitis, quibus feudi natura probe fuit cognita, quique passi non fuissent alienationem hanc cum iniuria & damno Imperatoris, cuius & ipsi vasalli fuerunt, procedere, si alienandi facultas d. Eberhardo non competisset. Qui enim † feudum inconsulto Domino alienat, dominum iniuria afficit, c. 1. §. fin. quæ fuit prima causa benef. amitt. Et domini conditionem deteriore reddidit. c. Imperialem, in princ. & ibi *Afflic. num. 1. & 2. de prohib. feud. alien. per Frid.*

Amplius, etiam ante refutationem tradidit, & de euictione simul promisit: quæ duo, quia cum periculo manifesto coniuncta sunt, vt supra: vsq; ad impetrationem consensu, si ea opus habuisset, distulisset: Imo quia Barbarâ sororē de consensu non interpellauit, ex eo quoque non incommode forte præsumetur, etiam in præiudicium agnatorum alienationem illi fuisse permissam. Quæ omnia in vnum conflata, iterum efficiunt, etiam hanc alienationem Imperatoris consensum nec desiderasse, nec consecutam.

Sed videtur obstare, quod refutatio domino facta, & inuestitura subsequuta sit; videtur in ipsa refutatione petitionem consensu adhibendi comprehensam, & per inuestituram tacite consensum accommodatum fuisse intelligamus. Neque enim consensum † in alienatione interuenisse necesse est, sed satis est, eum subsequi, *Myns. obs. 87. cent. 4. Et hanc veriore & crebriorem sententiam dicit Menoch. consil. 1. num. 40. & Laur. Kirchhoff. in consil. 50. cent. 3. Tacitum quoque † consensum sufficere, contra nonnullos reclamantes, communiter placuit, *Schurff. consil. 41. num. 3. cent. 1. Myns. d. obs. 87. cent. 4. Iul. Char. §. feud. quest. 31. num. 13. Verum refutatio petitionem † licentiæ includere nequit: Cum refutationi petitiō sit**

contraria, & refutatio etiam inuito Domino fieri possit, *Zaf. part. 12. numero 14. Myns. obser. 65. cent. 5.*
 64 Consensus ꝑ non, nisi ab annuente obtineri potest. Deinde inuestitura ꝑ tacitum consensum
 95 test. Deinde inuestitura ꝑ tacitum consensum
 96 præ se ferre non potest: Tacitum enim ꝑ consensum in terminis alienationis, interpretantes considerant, in Domini præsentis taciturnitate, eamque pro tacito consensu reputant, vt intelligitur ex *Curt. part. 4. num. 137. & Aluar. in cap. 1. §. præterea num. 4. quibus modis feud. amittit. vbi inquit: Aduerte, ne erres: quia ea quæ dicta sunt, procedunt in domino, qui præsens & non contradixit. Deinde, qui inuestit, ꝑ quoad se hoc agit, vt
 97 vile dominium à se ad Vassallum transferat, *Aluar. d. §. præterea num. 3. Quoad Vassallum, ꝑ hoc agit, vt illi facultatem concedat, sua autoritate feudi possessione apprehendendi, c. 1. ibi Dd. quid sit inuestit. Hartm. tit. de feud. obser. 7.* Et cum intentio Domini in inuestièdo ad hos effectus directa sit, ad alium effectum trahi non debet, *Aluarot. in d. §. præterea num. 3.**

Quarta alienatio est per quam Conrad à R. dimidiam partem feudi in fratrem Vlrucum transfuit. Hanc eam alienationem Conradum suo iure fecisse, ex eo elicitur, quod ante refutationem factam Domino Vlrucum possessionem tradidit re ipsa: eo quoque iure & modo transfuisse censetur, quo acquisiuit. Nec durior sibi ac fratri feudi conditionem, non necessarij consensus impetratione, efficere voluisse, existimandus est. Quæ & alia præsumptiones iunctæ, veram alienabilitatis, adhuc durantis qualitatem confirmant. Præsumptiones enim ꝑ concurrentes, plenam fidem faciunt, & recte ad eum effectum coniunguntur, *Gabr. concl. lib. 1. de probat. con. l. 1. nu. 62.*

Verum hic difficilis occurrit nodus: manifeste in inuestitura lignata exprimitur, quod Conradus post refutationem factam Carolo V. pro consensu in alienationem supplicarit. Posito enim, quod feudum hoc, certo suo priuilegio alienabile fuerit, per conuentionem tamen, tam expressam videtur eam qualitatem amisisse. Nam
 100 quoadcunq; quis priuilegio, ꝑ quod in faciendo consistit, contrauenit, videtur renunciare ei, & consequenter, illud amittere, *Fel. in c. cum accessissent. numero vigesimo octauo de constit.* Et quilibet ꝑ sibi beneficio competenti etiam tacite renunciare potest. *l. pen. C. de pact.*

102 Sed considerandum est primo, Hoc feudum ꝑ in Vlrucum & Conradum fratres, cum qualitate alienabilitatis vere transfuisse, idque per alienationis Actum: Impossibile enim ꝑ fuerat, Actum alienationis, qui hanc qualitatem feudo induxit, potuisse eandem destruere, sed verius & multo efficacius eam confirmauit, per regulam: Quod inducta ꝑ ad vnum effectum, non possunt contrarium operari *leg. legata inutiliter. de alien. legat.* Et
 104 inducta ꝑ ad augmentationem, non possunt imminutionem producere. *Wesemb. consilio 85. numero decimo, part. secunda.* Cum hæc quoque

qualitate Imperator Maximilianus vtrumque ante inuestierat, de quo *infra*. Quod cum ita sit, sequitur, quod quodammodo consensus impetratio, Conrado necessaria non fuit: Ita quoque obtenta, nullam vim habuit, & consequenter, etiam priorem feudi naturam vitare non potuit, *non præstat. de Reg. iur. in 6.*

Deinde, quoties quis non cogitatione necessitatis, ꝑ sed suo arbitrio, & libere, priuilegio contrauenit, priuilegio non obest, *l. voluntarie. C. de excus. rut.* Verisimile autem non est, ꝑ quod Conradus facultatem alienandi, si modo petijt, aliter, quam ex vrbantate & ciuilitate fecerit. cū necessitate nulla compelli ad id potuerit. Feudum quoque ꝑ merum beneficium non est, sed verius contractus, *Wesemb. de feud. cap. 1. n. 2.* Quem admodum igitur contractus ꝑ consensu coeunt, ita non nisi dissensu vtriusq; partis dissoluuntur, *§. naturaliter. Inst. quib. mod. toll. oblig.* Vnde sequitur: quemadmodum ex Domini tacita, & vassalorum voluntate, qualitas alienabilitatis feudo nostro accreuit: Ita non nisi vtriusque voluntate contraria ab eo separari potuit. Et licet de domini voluntate aliquo modo constare videtur, tamen de Conradi consensu nihil eiusmodi affirmare possumus: cum forte inuesturas non viderit: vtpote quas Eberhardum, Vlrucum filium, recepisse, ex præstatione fidelitatis ab illo facta, sit probabile. Et, maxime feudo præiudicare voluerit: Tamen postquam iam ante per traditionem, omne suum ius, in fratrem Vlrucum transfulerat quoad partem illam, tanquam de re aliena, nihil quicquam amplius disponere potuit *l. fin. C. de pact.* Quoad Vlrucum vero, nullo modo Caroli V. inuestitura illi nocere potuit. Is enim, quoad suam partem, ius ex alia priore, Maximiliani videlicet inuestitura, quæ suam habuit. Et quoad partem fratris, ex contractu illam, cum adhærente qualitate, per traditionem scilicet, erat consecutus. Vnde per nouam subsequenter inuestituram, iuri, ipsi totaliter in feudo iam competenti, Imperator derogare non potuit: cum in hanc derogationem expresse Vlrucum consensisse, demonstrari nequeat, quod tamen necesse foret, veluti post plenius. Suspicio quoque est: feudum, ad exemplum præcedentis alienationis, fuisse tantum refutatum. In cancellaria tamen Imperatoris, ipso etiam Imperatore incio, refutationis clausulam postulati consensus callide subiectam: Idque ab Eberhardo, inuestituram nomine patris petente, non animaduersum, eum enim iuuenem tunc fuisse, ex eo metior, quod post quinquaginta Annos superuixit. Auget hanc suspicionem, quod clausula postulati consensus, naturæ priorum alienationum repugnat. Insolentia autem harum clausularum doli suspicionem inducit *gl. l. cum sub condit. de cond. inst.* Idque per manus traditum dicit *Zaf. consilio 10. num. 12. volu. 2.* & ad probandam ꝑ calliditatem, suspensiones & indicia sufficiunt. *l. dolum in verb. indicij §. C. de dolo ma-*

10. *Mench. remed. 3. retin. possess. numero 617. Grauet. conf. 142. numero 12.* Cæterum cum Dominus factum suorum ministrorum præstare teneatur, si in officio, in quo Dominus eorum opera vitur, deliquerunt, l. 1. §. familia. de public. eamque communem esse Dd. ibi opinionem *Gail. dicit, lib. secundo, obseru. 21. numero 6.* Ex calliditate ꝛ cancellariæ Imperator merito lucrum sentire nõ debet: maxime cum in principe bona fides exuberare debeat, *Hartol. l. prohibere. §. hortulani. quod vi aut clam.*
112. *Loffred. consilio 38. numero 22. in feudalib. Et ꝛ omnes cum principe initi contractus, censeantur bonæ fidei, Bald. de pace constant. dict. §. si quis vero. numero primo.* Et si qua in bonæ fidei contractibus, ꝛ calliditas ab initio obrepit, contractus est ipso iure nullus, l. 1. §. eleganter. §. non solum de dolo malo. *Gail. lib. 2. obser. 2.*

His omnibus ita perpensis, perspicuum videtur, per clausulam imperati consensus, inuestituræ insertam, nihil vitij huic alienationi attraham, sed eam pristina sua constare qualitate: Et cum eam nulla alia alienatio subsecuta. Concludit, feudum nostrum, etiamnum in personis A. Ericum, esse alienabile, & per consequens, fœmininum.

- Secundo, etiam demonstrata alienabilitatis qualitate, etiam colligitur: Feudū, ꝛ quoad eam qualitatem, esse improprium, *Paris. consil. 23. num. 40. vol. 1.* Proprij enim feudi natura est, vt sine consensu domini non possit alienari, *Sonsbek. part. 5. n. 3.* Hinc porro illud efficitur, vocabulum *Leibz Erben* (cuius in inuestitura Caroli IV. & Friderici III. mentio fit) ad fœminas etiam recte adaptari. Quamuis enim ꝛ regulariter hæredes in materia feudali, masculos designet, limitationem tamen hoc admittit in feudo improprio, *Socin. conf. 257. nu. 7. vol. 2. Idem sentiant alij plures, quos congesit Paris. conf. 4. num. 35. 36. vol. 1.* Vbi de feudo proprio sic inquit: Quod si inuestitura dicit, ꝛ pro se & descendens: tale feudum dicitur generis, & in illo non excluditur fœmina. Nostro casu confidentius id constituere possumus, cum ipsa qualitas, quæ feudum facit improprium, fœminas simul admittat.

- Tertio, ex præcedentibus liquet: Si pro ratione nostri casus, sub verbis, *Leibz Erben* / fœminæ certo non comprehenduntur (quod tamen ego fieri statuo) tamen saltem hoc manifestum est, incertam & dubiam horum verborum esse significationem. In incertis autem ꝛ & dubijs, ad voluntatis configimus quæstionem. l. ille aut ille. de legat. 3. Sed quod Imperator cõcedens, & Iohann. G. acquirens, etiam de fœminis hæc verba intellexerit, & ratio ipsius inuestituræ, à Carolo IV. factæ, & actus sequentes declarant Inuestitura sororem d. Io. pro se vnd ihre Erben / in nostro casu, *wofern er ohne Leibz Erben abging* / ad feudū vocat. inde indubitate sequitur, filiam sub verbis *Leibz Erben* comprehensam. Dum enim soror cum hæredibus vocatur, certæ personæ de-

signantur, Idque cum sit per pactum, personas non transgreditur, & ideo ad filiam porrigi non potest. *Jern. in c. 1. de his qui feud. dare poss. Hammeton. lib. 2. c. 8. Pistor. lib. 2. part. 2. q. 35. num. 43.* Ne igitur filiam vel à patre neglectam, vel sorori postpositam, cõtra naturalem rationem, & iuris præsumptiones, dicamus, necessario sub verbo, *Leibz Erben* concludimus contineri.

Ad hoc obijcitur: si feudum fuisset fœmininum, Soror speciali gratia opus non habuisset? Respondetur ꝛ Forte d. Iohannes opinatus fuit, sororem semel à se exclusam, non potuisse succedere: quæ interpretum sententia tunc temporis fuit communior: Et ideo speciali gratia, regressum ad feudum sorori impetrare voluit. Hac vero ratio in filia cessauit, eamque iure feudi, ex verbis inuestituræ dispositiuis, satis munitam existimauit. Deinde sequela facti, sensu inuestituræ omnium rectissime demonstrat: dum Fridericus III. Annam pro se & *Leibz Erben* inuestit: quod sine singulari paternæ inuestituræ excussione non potuit. Quod enim feudum perijt, & quidem tale, quod hæreditario iure ad agnatum, pro parte ad se deuolutum, exposuit: quæ duo moribus feudorum repugnant. Credibile est, quod sine probatione harum duarum improprium & degenerantium qualitatum non fuit inuestita. Nam ei, ꝛ qui improprium feudi qualitatem allegat, omnino probatio incumbit c. 1. *præterea. quid sit inuestit. Zas. part. vlt. nu. 2. Hammeton. li. 4. c. fin. Sonsbek. par. 4. nu. 4.* Deinde in feudis ꝛ nobilium, præsertim masculinis, qualitas ea plerunque sic excuti solet: *Leibz ihm vnd seinen Leibz Erben / zu Nechem Mannleben / vel ihm vnd seinen Leibz Erben*: idq; testatur *Zas. n. 12. conf. 2. lib. 1.* Cui, tanquam Doctori Germano, de stylo in Germania frequentato, hoc asserenti, credendum est. *Myns. obs. 96. cent. 5. Gabr. lib. 1. concl. 4. nu. 2.*

Concessio itaque pro *Leibz Erben* / ꝛ cum contra solitum stylum sit, non aliter, quam ex inspectione prioris inuestituræ, & ad denotandā fœmininam successionem facta intelligitur. Præterea in Cancellarijs ꝛ is mos seruatur, vt raro inuestitura, quæ non simul exhibetur, renouari soleat. Inuestituram quoque Caroli IV. Annæ patri factam, Friderico tertio vere oblatam, non obscurum inde est, quod Anno proxime præcedente, ipsa & eius maritus, in iudicio prouinciali ipsius Imperatoris, exemplum huius inuestituræ, publicè transfumi fecerunt, eaque res simul vitium sub & obreptionis amouet. Requisitio enim iudicis, ꝛ actus publice celebratus, omnem doli suspicionem excludit *dist. l. pacta nouissima. ibi Ias.*

Adhæc notandum Fridericum tertium hæc feuda concedere, *wissenschaftl. teaq;* clausula omne subreptionis vitium tollit, *Gozad. conf. 62. num. 6.* Facit item hæc clausula, ꝛ quod Princeps dicitur plene informatus: *Alex. consilio 15. numero 3. lib. 6.* Atque hoc stante, commoda interpre-

ratio inuestitura (So von ihrem Vatter vnd
Vettern an sie kommen) quam reus tantopere
exagitat, haberi potest : Nimirum, si dicamus
de parte patris, verissimum hoc esse, idque satis
fuisse, & hoc verborum compendio, in re certa
cancellariam fuisse contentam : vel, si in parte
Hermanni verbum *Erblich* interpretetur pro-
prietariè, quod ab vsu germanicæ linguæ non
abhorret, & Saxones, quorum lingua superioribus
seculis in Germania fuit frequentior, res im-
mobiles proprias, *Erb* appellant.

127 Hæredis quoque appellatio † pro domino
accipitur, *Vigl. de hered. qual. & diff.* Partem quoque
feudi Anna ab Hermanno tantum consecuta est,
128 *vt supra.* Et verba, *an sie kommen*, † successione
non arguunt, cum per modum contractus do-
minia transferant.

129 Vox etiâ, *Steligen* / † recte vsurpata fuit tem-
pore venditionis Hermanni : quam tamen illo
tempore, quo emerat, tanquam de viuento a-
gnata non recte vsurpasset. Inique igitur Reus
sub & obreptionis labe d. venditionem aspergit:
quin idem frustra molitur in inuestitura E. vbi
intelligi dicit, Henricum à N. feudum tenuisse
cum qualitate substituti, cum qua qualitate idem
Fridericus Imperator, patri illius ante concesserat,
nec derogasset hoc filijs, etiam si hoc liquido
in precibus exposuisset. Subreptio autem in nul-
130 la est, † cum quis tacet, quod expressum non no-
cuisset, *GoZad. conf. 1. n. 10.* Atque hæc de obiectis
Exceptionibus simul hoc mouere visum est : Et
ad rationem propositi argumenti quod attinet :
quia filiæ in Caroli IV. inuestitura, sub verb. *et ius
Erbten* / vocata censentur, eamque præcedenti-
bus & prioribus inuestituris amissis similem, iu-
ra præsumant, dubium non est, ab initio fœmi-
nas huius feudi capaces fuisse.

Quarto, ex litteris venditionis, C. signatis ap-
paret, Hermannum hoc eudum Annæ eiusque
marito vendidisse, ad tenendum possidendum,
als ihr eygenthumblich Gut / id est, vt ego accipio,
tanquam rem allodialem. Deinde Imperator
Fridericus inuest. B. inuestit eam, *damit das Erb-
lich an sich gefallen*, In quibus tria sunt confide-
131 randa. Primo : † Quod Hermannus vendit An-
næ, quamuis illa successura non apparet. Secun-
132 do, † Quod fœmina acquirit & inuestitur. Ter-
133 tio, † quod hæreditario iure acquirit & inuesti-
tur. Vnde effici videtur, feudum hoc pro more,
134 absolute & simpliciter hæreditario † habendum,
prout est, quod pro se & quibuscunque hæredi-
bus est concessum. *Curt. p. 4. n. 30. 41. Bursat. conf. 22.*

315 *n. 8. lib. 1.* Tale enim feudum † transit non solum
in extraneos hæredes, verum etiam in singulares
successores. *Bursat. d. iam conf. vbi hanc opinionem
dicit magis communem.* Deinde etiam ad fœ-
minas & eorum descendentes transit. *GoZad. conf.
8. n. 25. Gab. lib. 6. tit. de verb. signif. conclus. 4. n. 5.* Eam-
que opinionem veriorè & crebriorem dicit *Molin.
in addit. ad Alexand. conf. 30. in verb. quibuscumque lib. 1.*
Fœmininum itaq; nostrum esse, iterum affirmando.

Possent plura alia pro hac affirmatiua parte
dici argumenta : Sed cum talia sint, quæ magis à
confulente, quam decidente, propter lubricita-
tem ponderari debent : in iis, quæ posui, acquie-
sco & ex eorū firmitate, quam meo iudicio cer-
tam confido, pro Aëtricius concludo, earumq;
intentionem probatam : Quodque ea per argu-
menta in contrarium, elisa non sit, ex eorundem
solutionibus iam apparebit.

Non obstat primum, quia Masculi etiam fœ-
minina feuda tenere possunt, nec tamè propter
qualitatem fœmineam deponunt. Ex inuestitu-
ra quoq; rei facta, paternum quidem probatur,
non tamè masculinū : Et à confulente dictio *ma-
sculinū*, allegatis à *Ioan. Iacob. de Leonhârd.* est adiecta.

Secundum argumentum præsumptionibus ni-
titur, earumq; nulla vis est, cum veris probatio-
nibus ex aduerso impugnetur.

Tertium : ad hoc est supra in Secunda ratione
Affirmatiua responsum.

Quartum debile est admodum, & fortius per
modum inuersionis retorqueri potest. Quibus
addatur, quod in terminis iuris † communis cor-
136 rectoris sumus, in quib. ne quidem ex maiori-
tate vel identitate rationis, de casu ad casum, vel de
persona ad personam, fit extensio. *As. in auth. quas
Actiones. num. 17. 22. C. de SS. Eccles. Gail. lib. 2. obser.
138. num. 6. 7.*

Quintum, ibi falsum est præsuppositum : par-
tem enim tantum feudi Hermannum à patre An-
næ ex contractu acquisiuisse, in prima ratione
affirmatiua demonstratum est.

Sextum, parum stringit : Impropria † enim
137 feuda tantum in ijs capitibus, in quibus à recta natu-
tura feudi degenerant, pro improprijs habentur :
in reliquis capitibus, non alteratis, rectam natu-
ram feudi seruant, & eo respectu etiam recta ap-
pellantur *c. 1. de feud. non hab. pro feud. nat. Dec. conf.
194. num. 5. Iul. Clar. in §. feudum. quest. 16. n. 2. Molin. in
cõsuet. Paris. tit. 1. §. 30. n. 100. Paris. conf. 23. n. 26. vol. 1.*

Septimi argumenti infirma est ratio : Quod e-
nim † fœminæ iurisdictionem in feudo tenere
138 & exercere possint, *in d. §. fœminam*, tradit *Aluar. n.
2. Afflic. n. 1.* vbi & exempla adducit. Nostro quo-
que casu in Anna fuit obseruatum.

Octauum argumentum, tantum ab insuffi-
cienti † partium enumeratione, non concludit : ma-
139 gistrales sunt quidè illæ fœminini feudi definitio-
nes, sed ex pluribus etiam alijs causis feuda ad
fœminas migrant.

Nonum : ibi nulla est collectio, generaliter e-
nim † quoties masculi & fœminæ vocantur, or-
140 dine successiuo vocati intelliguntur, in concu-
sū mares fœminis præferuntur, *cap. 1. §. filia vero. de
success. feud. cap. 1. §. quin etiam Episc.* Et in hac formu-
la dictio, † Et, contra naturam suam, non in vim
141 copulæ sed ordinis ponitur, *Fridericus Schenk. in d.
§. quin etiam. numero primo, Zas. part. 8. numero 45.*
Speciale est, † cum masculi cum fœminis vo-
142 cantur, tunc enim communiter admittuntur,
in quibus terminis non sumus : Sed quoad ordi-
dinem

143 dinem successionis, generales feudorum leges in nostro feudo sunt obseruatæ. Ex remotioe igitur speciei vnius, † remotio generis falso colligitur, *Euerhard. in Topic. in loco a specio ad genus, n. 1.*

Decimo argumento satisfactum est in tertiaratione affirmatiua, & per purgatam sub & obreptionis labem, contrarietatis quoque allegatio penitus collabitur.

144 Vndecimum argumentum procedit, † cum ad feudum fœminæ pacto vocantur. Tunc enim, si primo de eo masculus inuestitus fuerit, & deinde feudum ad fœminam descendat, ex qua fœminæ, & masculi generentur, eo casu non fœminæ, sed masculi succedere debent. Quia cum

145 ab initio † ita fuit obseruatum, sequens successio ex hoc principio etiam regulabitur, Atque hanc Dd. esse sententiam, ex allegatis Pistoris constat, Cæterum nostro casu, nulli amplius masculi,

146 sed tantum fœminæ supersunt, ideo † dissimilia rectius separantur, quam coniunguntur, *leg. fin. de calumniator.*

Duodecimum, nihil necessario importat. Fœminæ enim † non minus, quam aliæ inhabiles personæ, cum ad feudum admittuntur seruitia per substitutum Domino præstare possunt. *c. vni. co. §. si minori. & §. si quis decefferit: ibi ifern. si de feud. def. content. inter. cap. Imperialem. §. firmiter. de prohib. feud. alien. per Frid. Bald. in tit. de benef. fœm. Etenim*

148 Dominus, † qui eiusmodi personas admittit, cum iis dispensasse dicitur, & hoc tacite videtur actum, vt per substitutum seruirent: *Bald. cap. 1. §. mutus feudum numero 4. Episcop. vel Abbat. Ita Anna per maritum seruitia præstitit: Et ex nostris Acrieib. vna similiter per maritum, altera per alium, non minus idoneum seruitia recte implere poterit, Cacher. decisio. vigesima sexta, num. vigesimo. Paris. conf. 23. num. 35. volum. 1.*

Decimotertio: Propter non impetratum Barbaræ consensum, inepta qualitas fœminea negatur. Posito enim, quod potuerit alienationem impedire, tamen nulla necessitate ad id potuit compelli, cum illi licuerit, suo iuri renunciare: Imo in alienationibus feudorum, † taciturnitas, vel per lapsum vnius anni interueniens, scientibus agnatis, obest, & in perpetuum remouet. *cap. primo. §. Titius. si de feud. defunct. Quod tamen accipiendum sic, vt tradit Myns. obseru. 85. cent. 4. & Wurmbf. tit. de feud. obseru. 5. Taceo, quod obstaculo etiam esse non potuerit, tum propter naturam feudi, quod alienabile fuit: tum quia*

150 ipsa Monialis fuit, quod † genus hominum regulariter in feudis non succedit, & acquisitum, post votum religionis assumptum amittit. *c. primo, de feud. fœm. cap. 1. §. Clericus. si de feud. defunct. Myns. obseru. quadragesima octaua, cent. 5. Cacher. decisio. vigesima septima, per tot. Pistor. lib. secundo, part. secunda, quest. 33. per tot. Quia etiam illi in feudo annuus reditus referuatus est, de consensu frustra laboratur, quamuis non fuerit necessarius.*

Decimoquarto: Hic tres casus, quibus feudum refutari solet, sunt distinguendi. † Vel enim

feudū omnino sine simpliciter, sine vlla conditione & protestatione refutatur: Vel refutatur ita, vt alius de re, tanquam de nouo feudo inuestiatur, vel vt alius, tanquam de eodem feudo inuestiatur.

152 Primo casu, † naturam prioris feudi non retinet in illius persona, qui hoc iterum acquirit, sed plane nouū efficitur, *c. 1. de eo qui fin. sec. ang. Matth. de Afflict. c. 1. num. 5. & 39. de Vassall. decrep. etat.*

Secundo casu † itidem in persona acquirentis, erit feudum nouum. *Aluar. in rubr. Imperat. Lothar. n. 4. Afflict. d. cap. 1. n. 4. 2. Et hic casus assimilatur priori in cap. 1. de eo qui fin. sec.*

154 Tertio casu, † feudum in acquirentem transfertur cum eadem qualitate & natura, quæ apud refutantem fuit. *dict. cap. primo, de Vassall. decrep. etat. Bald. Affl. num. 1. & 2. & Aluarot. num. 2. Ratio: quia*

inter Dominum & vassallum refutantur & acquiruntur. Deinde dictio, † *idem*, eandem naturam & qualitatem significat, qualem habet antecedens, *cap. de multa, §. hoc idem, de præbend. Bald. capite primo, in princip. ibi Afflict. numero trigesimo octauo, de vassall. decrep. etat.*

Et surrogatio † assumit naturam pristinam, & succedit in locum eius, cui surrogatur, *Bald. num. 1. Affl. nu. 2. Aluar. num. 2. vt supra.*

Refutatio, quæ ab Eberhardo Imperatori facta est, non cum prioribus duobus casibus, sed cum tertio congruit. Quod ex sequentibus patet.

Primo enim non simpliciter refutatio facta est, sed vt emptores iterum inuestirentur.

Secundo: Imperator Maximilianus die auffgesandte Stuck mit allen pertinētis, iterū cōcessit.

157 Tertio: Verba, † mit ihren Rechten / qualitate priorum liquido significant, & ne ad qualitatem quis hæc referat, partes seorsum exprimuntur, scilicet, die obbestumpfte Stuck mit / ic. verbum autem, Rechten / abundaret, nisi de qualitate intelligeremus.

Quarto: In d. concessione commemoratio fit prioris inuestituræ in verbis, *So er mit ihren Rechten / ic. von uns vnd derin Hey. Reich zu Ehen empfangen vnd innen gehabt.* Et cum commemoratio talis fit, raro feudum nouum dici potest. *Graues. de antiq. temp. part. 5. num. 36.*

Quinto: Eberhardus in ipsa alienatione litteras inuestiturarum suæ lineæ, etiam nouis emptoribus tradidit, quod ipsum argumento est, quod simul omne ius, quod sibi in ijs competat, transferre voluerit, *l. 1. C. de donat.* Ex his concludo cum controuersum feudum, apud Eberhardum, sua natura alienabile & fœmininum fuerit, cum hac qualitate in Vlricum & Cunradum Emptores transiisse, per rationes. *vt supra.*

Non aduersatur, quod ex dispositione dicto cap. 1. de vassall. decrep. decisio tertij casus in eo fundatur, quod tunc, cum pater feudum refutat, vt filij inuestiantur, filij alias erant successuri: & prouidentia maiorum, feudum etiam viuo patre iam illis erat affectum, prout hanc rationem ponit dicto loco Schenk, Baro & Cuiacius. Et curia hæt

158 hæc ratio † in extraneo acquiretore (qui noster casus est) cessat, merito quoque dispositio cessare debet, *l. quod factum, de pact.* Respon. Interpretes duas nostræ divisionis potissimum rationes adferunt. † ex quibus potior est ea, quæ ex natura surrogationis sumitur, videlicet, quia nõ simpliciter refutatio fit, sed ita, vt alius vasallus in locum prioris surrogetur.

Deinde specialem istam, quam iam retuli, in filijs considerant, vtramque cumulat *Alpharot. n. 2. dict. tit. Baldus vero, Afflic. & alij*, priori contenti sunt, vt pote quæ generalis est, & ad plures casus accommodari potest. Et quamuis vtramq; admitterimus, tamen vna deficiente, non ob hoc dispositio deficit: cum pro regula traditum sit: quoties in dispositione duæ sunt rationes, quarum vna cessat, alia superfit, tunc ratio cessans, non facit cessare dispositionem, §. *Affinitatis, Instit. de nupt. l. liberorum, de his qui notantur in fam. Gail. libro secundo, obseruatione nonagesima quinta, numero duodecimo*. Et quod decisio tertij casus, in alijs etiam acquirentibus, quam filijs, locum habeat, apertum est ex dicto cap. primo, de eo qui in sec. agn. vbi istorum trium casuum, quos posui, distinctio in agnatis esse consideratur.

Non obstant autoritates *Zasii & Kirchouij*: quia si recte eorum consilia inspiciantur, loquuntur in secundo casu, & non de tertio. Atque ipse *Zasius* nostræ distinctioni inhærere videtur, in *Epit. part. 3. n. 1.* vbi inquit: *Etiamsi pater in manus Domini feudum refuter. vt filij inuestiantur, non cessabit propterea paternum esse.*

Et hæc vera sunt, siue feudum antiquum sit, siue paternum: nisi vasallus simpliciter renunciasset: quia tunc interesset; ita *Zasius*. Cui etiam si demus, in dictis consilijs eum aliter sensisse, tamen hæc in tractatu, quam in consilijs verius sensit, & magis illi fidendum. *Socin. senior in conf. trigesimo quinto, num. secundo, volumine tertio, Gabr. lib. 1. tit. de test. conclusion. 4. num. octuagesimo septimo & nonagesimo secundo*. In legendo enim † magis cessat affectus & cupiditas æris, quam in consulendo. *Grauet. de antiq. temp. p. 1. §. propositum nostrum, num. quadragesimo octauo*. Deinde verba nostræ inuestituræ multo pleniora sunt, & pinguiora, quam ea, quæ *Zasius* in *conf. 12. examinat. Prætereo, qd & casus d. consil. 12. 13.* cum nostro, nihil habent affinitatis.

Decimum quintum & decimum sextum, *Caroli V.* inuestitura suppedat. Circa quæ perpendendum feudum nostrum cum priore sua alienabilitatis & scæminæ successionis natura, ab *Ulrico & Cunrado* vere acquisitum, & ab imperatore *Maximiliano* ita etiam vtrinque inuestitum, vt *supra*. Ius huius inuestituræ pro sua parte *Cunradus* post in *Ulricum* plene transtulit, & sic ex d. *Maximiliani* inuestitura, ius in toto feudo *Ulrico* quæsitum fuit, quod & illi, contra suam voluntatem, per aliam inuestituram auferri non potuit. Dominus enim † in renouatione inuestituræ primæuam concessionem obseruare debet, atque ita pro se & successoribus suis est ob-

ligatus, *cap. 1. & ibi Bald. de eo qui sibi, &c. Curt. part. 2. questio. 7. Paris. conf. 23. n. 62. volumine primo*. Et ideo, quando inuestituræ † à se inuicem discrepant, tenor primorum, non etiam posteriorum, inspicere & attendi debet, *Bald. dicto capite primo, de eo qui sibi &c. Mys. conf. 9. num. 8. Bursat. conf. 3. nu. 11. vol. 1.* Et per sequentem † primæ aliter derogari non potest, nisi expresse dicatur, de consensu *Domini & vasalli* derogationem f. etiam: *Paul. de Castro. conf. 61. in fin. lib. 1. Dec. conf. 194. num. 3. ibi Bald. qui dicit: Quod scæminæ venire possint, vigore antiquæ inuestituræ, per quam vocabantur, non obstantibus posterioribus inuestituris, quæ solæ loquebantur de masculis, Cephal. conf. 12. n. 26. lib. 1. Bursat. conf. 722. num. 17. 18. 19. & conf. 85. num. 6. 7. lib. 1.* Ratio, meo iudicio, hæc est, quod feudum, contractum † sapiat, & ideo inter dominum & vasallum obligatorium c. 1. de feud. sine culp. non amittit. *Ifern. cap. 1. ex quib. caus. feud. amittit. Carol. Ruin. conf. 7. nu. 20. vol. 1.* Et ideo ad similitudinem aliorum contractuum, nulla in eo præsumitur nouatio facta nisi id expresse exprimat *leg. fin. C. de nouat.* Proinde, quia pactum de successione det *Eshen & Erben* in *Caroli V.* inuestitura, primæuæ naturæ feudi, & prioribus inuestituris aduersatur, nec liquido constat, *Ulricum* in illud consensisse, pro non opposita habetur, & priores inuestituræ illi merito præponderant.

Non obstat, partem *Cunradi*, tanquam in feudo nouo à duobus fratribus comparatam, ad Imperatorem reuersam: Et quod is in noua illius concessione, noua etiam pacta, tanquam de re sua, ad iecere potuerit. Negatur, ad Imperatorem illam partem rediisse: Quia *Cunradus* per traditionem, in causa venditionis factam, in *Ulricum* omne ius suum statim transtulit, & sic rectius dicemus, huic parti, tanquam rei non suæ sed alienæ, *Carolum V.* legem nouam imponere nec potuisse, nec debuisse. *l. fin. C. de pact.*

Vltimum argumentum. Hic primo negatur, feudum per mortem *Eberhardi* ad fratrem *Friedericum* esse deuolutum: quia successor hæreditatis non fuit, quem tamen natura feudi hæreditarij, quale nostrum est, requirit, prout *supra*: Verius est, quia alienabile est, ad hæredes quousuis, etiam extraneos, transitorium ad filias pertinuisse. Et quod in feudo alienabili *Agnatus*, in linea collateralis, non præferatur filia. *Brun. conf. 39. num. 6.* Iniuria igitur d. *Ioannes Fridericus*, defuncto *Eberhardo*, inuitis filiabus, possessionem feudi inuasit. Possessio autem † vitiosa nemini prodesse debet. *l. cum sponsus. §. si res. de publ. in rem act. leg. si duo. ibi Bartol. vt possid.* Neque foueri debet, ne detur materia delinquendi *Oldrad. conf. 1. num. 13.* Proinde frustra in illius persona quærimus, an filias excluderent cum nullam iustam possessionem vnquam habuerit. Sed posito, feudum ad eum pertinuisse, & iuste eum inuestitum, tamen rigorem Regulæ scæminæ semel exclusa, &c. æquitati & iuri feudorum repugnare, multi nostræ ætatis insignes Iurisperiti, bonis argumen-

mentis ostenderunt: Inter hos præcipui sunt ex Germanis Ioan. Fichard. ad commun. opin. Villalob. in verb. Filia. Franc. Sombek. part. 9. num. 13. Forster. de Succession. tit. Casus, quibus liberi à succession. par. pelluntur casu 1. declar. 1. fol. 106. Mynsing. obs. 7. 4. cent. 5. Pist. lib. 2. part. 2. quæst. 36. per tot. vbi hanc quæstionem plene tractat, & omnia contraria argumenta simul, & responsiones Burcholden ad Sombekium diluit. Item Wesenb. de feud. cap. 6. num. 23. Ex Italis, Ioan. Bapt. Ferret. Vincentius consilio 106. in princ. Berous consilio 67. numero 43. Bapt. Villalob. in commun. opin. verb. filia. Iul. Clar. in §. feudum. Cephal. consilio 39. num. 34. & 46. ibi. 1. Is tamen videatur in illo casu, quo fœminæ, deficientibus masculis, vocantur. Ex Gallis, Petr. Loriotus. tit. de his, qui feud. dar. poss. fol. 40. Horoman. quem allegat Borcholt. cap. 7. numer. 37. 1. dem sentire videtur Cuiac. in d. §. quin etiam Episcop. vel Abbat.

Atque ex enumeratione hæc perspicuum quodammodo fit, si communem opinionem secundum ætates constituere velimus, vel saltem inter Germanos hoc tempore, communem d. regulam aduerfarii, & in cõtrouersia inter fœminas & Dominum mota, Clarus dicit, hanc sententiam ipsissimam veritatem, & Fichard. humaniorem & æquiores, quamque aliquando consulendo sic secutus. Vterque dict. loco. Et in Camera eam aliquando obtinuisse liquet ex Mynsing. dict. obseru. 7. 4. cent. 5. Quæ alias ipsius, non Camera esset eamque videntur domini amplexi, in causa Baden contra Kronberg: Quæuis in illa causa fœminæ, in casum deficientium, erant vocatæ: Quod cum sit etiam opinio eorum, qui d. regulam adhærēt, fœminæ, 166 post factam exclusionem, si masculi tandem deficient, nihilominus admittuntur. Roman. consilio 1. in princ. Gozad. consilio 53. num. 11. Pist. quæst. 36. num. 33. Cachar. decis. 23. numero 45. vbi dicit hoc de se clarum.

Sed ne anxie de hoc obice abolendo laboremus, & vt regulam propositam approbemus: tamen exceptionem patitur in terminis feudi impropriet, vt hic Paris. consilio 23. numer. 55. volum. 1. Gozad. consilio 9. numero 58. & c. Cacharan. d. decis. 26. num. 20. His ita deductis, vtunque contrariis argumentis mihi videor satisfecisse, Ideo concludo: Feudum nostrum Imperatori non aptum, sed ad Actrices spectare, & Reum ad restitutionem omnium istorum, quæ actricibus abstulit, condemnandum.

De fructibus dubitatur, qui & à quo tempore adiudicandi? Cum enim filia cû Domino contendit, in possessione relinqui debet, donec causa finiatur cap. 1. §. defuncto milite. Si de feud. def. content. Idque in primis locum habet, cum filia in possessione reperitur. Menoch. remed. 4. ad ipisc. n. 377. Proinde Actrices nostræ ex feudi possessione, quam post Ioan. Friderici obitum, sine impedimento apprehenderant, & aliquandiu quiete tenuerant, iniuria videntur eiectæ. Neq; Reum excusate potest, quod Imperator per Comitem Furstenbergensem in possessionem illum duxerit, factum enim

hoc, ad illius instantiam, quo casu factum Iudicis censetur factum partis. Tiraquell. de retract. gentil. §. 1. glossa 14. numero decimotertio. Et occupatorem rei alienæ ne quidem rescriptum Principis à mala fide excusat, l. meminerint, Cod. vnde vi. Vnde efficitur, Reum nostrum ab initio fuisse malæ fidei possessorem, & sic ad omnes perceptos & percipiendos fructus teneri, leg. certum. Cod. de rei vendicat. leg. si vrbana, Codic. de condition. indebit. Sed Imperatorem, & sub illius persona Reum, multa defendunt imprimis, quod Actrices iure inuestiturarum primarum, & exemplo Annæ, feudum ad se pertinere apud Imperatorem contenderunt. Quod tamen non ita fuit liquidum: Inalienabilitatis qualitate non videntur coram Imperatore sese fundasse, in quâ tamen ego summam causæ collocatam existimo. Deinde Caroli Quinti inuestitura expresse fœminas remouet.

Accedit Ioan. Frideric. qui similiter Actrices iam excluderat. Et cum quæuis causa, etiam facta, à dolo excuset, l. vnic. ibi Ias. si quis ius dicent. non obtemp. in mala fide vix Imperatorem & Reum, ab illo causam habentem, cõstituere possumus: maxime, cum Imperatori multa permilla sunt, quæ ab aliis non tolerantur. Et possessionis beneficio Actrices penitus renunciarunt, ac petitorium instituerunt. Cæterum cum litis contestatio Reum tandem in male fide constituerit, dicta lege, certum. Ab illo tempore tantum, ad fructuum restitutionem perceptorum, eum condemnandum puto: percipiendos restituere non tenetur is, qui ab initio cum titulo, saltem colorato, in bona fide fuit, post malæ fidei esse cœpit, leg. si fundum, C. de rei vindicat. ibi glossa & Bartol. Azo in summa, numero vigesimo tertio, gloss. in §. si quis à non Domino. ibi Mynsing. num. 10. & Schneidvv. n. 8. de rerum diuision. E. si domini metum pro Actricibus concluderint, pertinentiarum punctum referri non erit necesse: cum inter partes omnis controuersia super iis per hanc sententiam perimatur; nec quoad Imperatorem; quicquam pronunciare possumus, cum non sit in lite. Quia quoque causa dubia est, & pro vtraque parte validis argumentis suffulta, expensas merito compensamus.

Saluo.

D.N. Correferens, per omnia cû D. Referente.

D.N. cum Referentibus: quia in feudis semper in dubio est pro vasallis pronũciandum: in dubio iura plus fauent vasallis, quam domino.

D.N. cum Referentibus: quia in Sueuia, vt Zasius dicit in tractat. feud. consuetudo, vt fœminæ aliquando admittantur: Item, quia Conradus non necesse habuit cedere Vlrico, imo Vlricus alias successisset, quia speciale in feudis Imperatoris locus in aliis inferioribus à Principe, vt Cæsarinnula in consilio 19.

Sententia.

Under Compromiß Sachsen weyländt Eberhardts von Reichach hinderlassener Tochter; in Actis benennet / Klägerin / euns / wider Carlh von Schwendi Beslagte / anders Theils / des Heyligen Reichs Lehen zu Linz

zu Eins bey Pfuletidorff gelegen / belangende / ist allem Fürbringen nach zu Recht erkent / daß ermeldts Lehen sampt seinen Zugehörngē / gedachten Klägerinnen zuständig sey / auch Beklagter dauon abzutretten / vnd solches ihnen sampt den von Zeit an beschehener Kriegsbeneftigung auffgehobenen Nutzungen / wider einzuräumen vnd zuzustellen schuldig / als wir ihne darzu hiemit condemniren vnd verdammen / die Gerichts Kosten derowegen auffgelauffen compensirendt vnd vergleichendt.

V O T V M X.

In causa B. von Adr. Appellantis,

Contra

B. von Adr. Appellaten.

S Y M M A R I A.

- 1 In appellationis causa circumductionis termini nõ habetur ratio.
- 2 Mora & negligentia ex impedimento punci iurati Camera interueniens, parti præiudicium creare nõ solet.
- 3 Impedimentum, quod Iudicis causa prouenit, parti non obstat.
- 4 Officium boni Iudicis est, vt lites dirimat.
- 5 Notarius quod tantum Pontificius, cur hoc non considerandum.
- 6 Appellationes solummodo ex arbitrio Appellantis pendere solent.
- 7 Diuisio pagi in Wernickenhagen qua, & quotuplex.
- 8 Qua actio hic intentanda.
- 9 Copie alicuius instrumenti, ipso originali nimirum non prolato, omni iure nulla fides adhibetur.
- 10 Domestici, sanguine & affinitate coniuncti, ad testimonium quando admittendi.
- 11 Originali deperdito, exemplaribus siue copiis rite exceptis, quando fides attribuitur.
- 12 Quot & quibus præsidii Reus se obtenturum confidat.
- 13 Transactio hac vnde robur aliquod mutuetur.
- 14 Transactio mala fide & artibus machinata, doli exceptione aut replicatione facile everti poterit.
- 15 Instrumentum suppressens aut amouens crimen falsi contrahit.
- 16 Probationes in crimine falsi luce meridiana clariores exiguntur.
- 17 Defensio Rei in hoc casu qua, & n. 18.
- 19 Non contradicens, sua taciturnitate videtur confiteri.
- 20 Sententia dua sequuntur, & n. 21.
- 22 Actor sibi imputet, quod diligentiori aut peritiori causam non commiserit.
- 23 Sententia, instrumento post reperto, de nouo præsidio, retractari nequit.
- 24 Pro sententia, seruato iuris ordine lata, recte presumitur.
- 25 Quæstio, vtrum prætextu læsionis, etiã dimidium excedentis rescindatur, summa inter interpretes est dissensio: Sed negatiua solidioribus suffulta est argumentis n. 26.

27 Venditores à se vendita pagi mediætat, quas libuit, leges imponere poterunt.

28 Instrumentorum de nouo repertorū occasione, ex clausula. Si qua mihi iusta contra rem iudicatam restitutio competit.

29 Procuratoris negligentia nocet Domino.

30 Negligentia nomine suspectis, aduersus sententiam per fugium denegari solet.

31 Quis in re propria iure suo vsus, alterum turbasse dici nequit.

Circa formalia due difficultates occurrunt. Primo, termini circumductio. Secundo, causa desertio Quoad primum. In appellationis causa ꝛ circumductionis termini non haberi rationem, ideo absque noua citatione posse procedi. *Myns. obs. 63. cent. 3. Gail. lib. 1. obs. 59. n. 9.*

Quoad desertionem: Impedimentum per nunciu iuratum ꝛ Camerę interuenisse, cuius mora & negligentia parti præiudicium creare non solet. vt & impedimentum; ꝛ quod Iudicis causa prouenit. *Auth. idem si de tempor. Appell. Franc. in 6. ex ratione. numer. 14. de appellat. Myns. obs. 98. cent. 5. Nec eo casu in Camera restitutione opus esse, Myns. obs. 62. cent. 3.* At hic pars nullum locum diligentie reliquit. Et est sententia hic confirmanda: Ideoq; prætermissa desertione, in causa principali posse nos pronuntiare, *Myns. d. obser. 59. & 60. Gail. obser. 137.* Et boni iudicis ꝛ officium est, vt lites dirimat. *l. quidam. si cert. per. præsertim in summo hoc confistorio, vt in causa Gramon contra Dobertin.*

Procuratoria iusta, non opus esse, vt aliquis nomine Paulus von Ad. des vnmündigen Vormündeten / se legitimet, cum is nunquam sit citatus, nec in lite fuerit.

Nullitas nulla, nisi quod Notarius, coram quo appellatum est, tantum pontificius ꝛ sed hoc non considerandum: quia mutua fit vice, vt aliquando Imperator in ditione Papæ, & econtra creatur, allegat *Rolandin. Bonon. in arte notariatus. tit. de caus. & qui possit Notar. facere.* Et quanquam in vtraque ditione pars exerceri possit, *l. non cogendum. §. fin. de procur. l. hæc stipulatio. §. si. ibi gl. vt legat. nom. cauetur.* tamen cum sine discrimine locorum tales exercere munus possunt. *Spec. de instrum. edit. §. restat. §. quid de his. Miles repert. verb. instrumentum Gab. lib. 1. de fid. instrum. concl. 1. n. 5.* Non putat, multis opus hic disputare. Verum quidem est, quod *Abb. in cap. cum P. Tabellio. de fide instrum. vbi Felin. num. 17.* vult, partium hic consensum exigi. Attamen qui contra Abbatum sententiam nituntur, non esse eo infirmiores, præterquam quod *Felin. d. n. 17.* id coarctat. Et appellationes ꝛ solummodo ex arbitrio Appellantis pendere, allegat *Auth. de Tabell. §. 1. in verb. in iungitur col. 5. Felin. vt supra.* Et facit, vt in præiudicio, Gramon contra Dobertin. 26. Iunii Anno 61. Actor dat libellu appellationis, Anno 1562. 7. Aprilis lis contestatur. 21. Martii Anno 76. iuratur de calumnia. Deinde concluditur.

Causa subobscura, vtque lucem rei aspergamus pagu in Wernickenhagen ꝛ in duas mediætat. 7
tes de